

REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKY ANEB CO PŘEDCHÁZELO DĚTSKÉ SCÉNĚ 2000

Praha

Otvírání 2000 - aneb Karlín, jó, Karlín

...má nejen černou duši, ale taky každoroční přehlídku dětských divadelních, recitačních a občas i loutkářských souborů.

Letos se jich v Karlínském spektru sešla rovná třináctka, která se prezentovala v patnácti představeních nejrozličnějších žánrů, kvalit i směřování.

Začneme pěticí programů, které se s větším či menším zdarem pokusily o scénickou prezentaci veršů či prózy; a protože v kratičkých pauzách mezi vystoupeními k nám oknem už nakukovalo jaro, hodí se všimnout si pro začátek pásmíčka **Vítání jara** v provedení žáků **4.A ZŠ Pošepného, Praha 4**. Jak už to na základních školách bývá, pásmo vzniklo narychlo, s minimem zkušeností a bez větších ambicí. Jeho kladem bylo bezesporu zapojení všech čtvrtáků i snaha paní učitelky Živnové vzbudit u dětí zájem o lidové písničky, které jsou pro většinu nejmladší generace odlehle jako třicetiletá válka. Převažovaly však zápory - do folklorně laděného pásmu se poněkud halabala vloudily i písně umělé nejrůznější provenience, velmi nahodile se pracovalo s dialektem, a hlavně děti se na jevišti pohybovaly stísněně, upřeně sledovaly paní učitelku u klavíru a navzájem se vnímaly opravdu jen sporadicky.

Narychlo vzniklo i pásmo **Kdo nevěří, ať tam běží**, prezentované rovněž žáky **4.A třídy ZŠ Zenklova, Praha 8**. Děti působily na jevišti uvolněněji než jejich vrstevníci z „Vítání jara“, byly schopné navázat vzájemné vztahy, a i když paní učitelka Kaplická v diskusi bezelstně přiznala, že to do nich „nadupala“, neušlapala v nich schopnost přirozeného jednání i vědomého sdělování. Škoda jen, že v závěrečné části na sebe jednotlivá sborová čísla navazovala mechanicky, bez motivace a rytmického citění.

V pásmu **Dítě školou povinné ZUŠ z Postoloprť** prezentoval zřejmě začínající soubor písňové texty Jiřího Suchého. Znovu se potvrdilo, jak tyto básnicky vysoce kvalitní a rafinované texty vyžadují - když už je někdo chce vytáhnout na jeviště - obdobně kvalitní a nápadité scénické řešení: děti z Postoloprť pod vedením paní učitelky Vinterové jich však použily pouze k ledabylému, verše nerespektujícímu převyprávění drobných příběhů a „vytvoření“ jakýchsi obtížně čitelných postav - nepostav, takže nám unikal smysl, humor, pointy - všechno, čím je Suchý tak jedinečný.

Jan Vodňanský - pří vši úctě k němu a jeho popularitě - není (podle mého) autorem tak výsostných kvalit jako Jiří Suchý. Přesto se souboru ze **ZUŠ Žatec** pod vedením zkušené a citlivé Evy Venclíkové podařilo opodstatnit scénickou existenci jeho veršů v pásmu **Vám taky dupou králíci?** Skupina dívek a jediného chlapce, systematicky vedených a dobře připravených, dokázala pod režijním vedením své učitelky z Vodňanského veršů vytvořit důmyslnou, chytrou a poutavou v nejlepším slova smyslu „záminku“ pro vytvarování přehledných a jevištně působivých situací, objevit v textu překvapivé množství podnětů pro

sdělení vzájemných vztahů a podtextů, zveřejňovaných se zřetelným potěšením ze hry, s citem pro rytmus, frázování a členění.

Zatímco v práci žateckého souboru byl patrný soulad mezi průběžnými a průpravními aktivitami s jevištním výsledkem, spočívalo těžiště zajímavé, byť i začátečnické práce Jany Machalíkové se studenty **Základní církevní školy v Kročehlavech** nepochybně spíše v onom stadiu průpravy než v jisté „dohotovosti“ pásma veršů Rogera Mc Gougha **Jsou fašisti, Vegetariáni, Smutná teta Madge** v dosud nevydaném překladu Pavla Šruta. Stalo se to, co se stává tak často: účinkující jsou tak hluboce v zajetí toho, co všechno vědí a hodlají sdělit, že už nejsou schopni odhadnout, co doopravdy a čitelně sdělují. Ale rozhodně je tento způsob začátku nadějnější a perspektivnější než ono „nadupání“ významu a prostředků, paní učitelka prefabrikovaných a dětmi poslušně reprodukováných.

Soubor TY-JÁ-TR Radky Tesárkové, který na přehlídce uvedl hned tři představení ze svého hojného repertoáru, scénicky ztvárnil Čapkovu vtipnou causerii **Jak se dělá divadlo**. Jevištní prepis osciloval mezi scénickým vyprávěním a dramatizací s několika fixovanými postavami, z nichž hlavně představitelka režiséra zatěžkávala představení poněkud excentrickým a masivním „herectvím.“ Causerie je lehoučký novinářský žánr, a tak i když jeho scénická interpretace je nesporně dramaturgicky objektivní a záslužná, touží po tom být uchopen ručkou poněkud jemnější a ne tak robustní.

A tak jsme se prostřednictvím Čapkovy textu propracovali až k inscenacím, které měly tu menší, tu větší aspiraci divadelní. Jako divadélko více méně „rodinné“ zapůsobila pohádka **O Honzovi** v provedení souboru **Bonbón z Průhonic**. Z prostinké, naivní produkce malých dětí na mě zavanul pozapomenutý a tu a tam znovu oživující duch spolkového života v malých obcích: jeden z tatínků napsal hru, maminky ušily kostýmy, paní Marková to celé dala dohromady. Je pravda, že pohádka je ušita ze všech možných motivů, kostýmy příliš okázalé a dětem nepřiměřené (s výjimkou nápaditého a názorně řešeného draka), děti více méně jenom reprodukuje text a moc se navzájem nevnímají, ale za tím vším jsme pocítili upřímnou snahu rodičů nenechat děti jen tak se „pást“ nebo civět na obrazovku, ale podílet se na něčem, co udělá radost především jim - a snad i jiným.

Další dvě droboučké inscenace, vytvořené tak říkajíc „na motivy“, se pro svou nezbadatelnost minuly s možností být vnímány a pochopeny: chaotická, záskoky narychlo poznamenaná fixovaná improvizace na Ježkovu píseň **V domě straší duch** souboru **Dram-tan-tam-tam** zcela rezignovala na možnost rozpoznat kdo je kdo a co a proč dělá. Obdobně hudebně taneční reflexe Andersenovy brutálně zredukované **Sněhové královny** v provedení téhož souboru, kde si navzájem překáželo vyprávění příběhu s jeho pohybovou ilustrací, nevytěžil z Andersenova příběhu nic víc než banální „okouzlení“ hudbou a povrchní naznačení vztahu mezi Gerdou a Kájem.

Základní umělecká škola ze Spořilova objevila pro divadlo hrané dětmi Vladislavovu pohádku **O Fantě** Giro krásné tváří (představení se jmenuje **Fanta Giro**), což je čin rozhodně záslužný. Škoda, že prezentace zajímavé látky zůstala daleko jak za možnostmi předlohy, tak dětmi (např. práce s chórem, nedůslednost v nastolování postav, překotný mluvní projev hlavní hrdinky ap.)

Jana Machalíková se souborem **Přemýšlata** se rozhodla radikálně pozměnit příběh a smysl Šrutovy „velmi americké pohádky“ o zlobivém Johnovi a Krvavém kolenu, což dala najevo novým titulem **Je to náš brácha**. Aby se k tomuto posunu propracovala, musela komplikovaně a místy i nečitelně překomponovat příběh, čímž se jí podařilo značně zpřehlednit a rozmělnit strohou a dynamickou hororovou anekdotu, protáhnout ji o nejméně čtyři začátky, tu a tam upadnout do snu či do realistických ilustrací následků Johnových politováníhodných činů. Zase bylo za tím vším cítit hodně práce „doma“, ovšem na úkor divácké působivosti.

Soubor gymnázia z **Českolipské, Praha 9**, pod vedením Zoji Oubramové přišel se zajímavým nápadem - **Trojskou válkou v přímém přenosu**. Příběh Achájců a Trojanů se tu vyjevuje ve dvou rovinách - „autentické“ a „mediální.“ Je jen škoda, že se ho nepodařilo sdostatek a přehledně ztvárnit - snad i pro malé rozměry karlínského jeviště jsme chvílemi ztraceli orientaci v tom, kteří jsou kteří, jak do jednoho chumlu splývali Řekové, Trojané i reportéři. Představení mělo pěkná místa - např. fázování bitev a soubojů, jen by to všechno chtělo výraznější tvarování a členění, ba i větší vybavení divadelními dovednostmi dětí na pomezí dospělosti.

Dětské loutkové divadlo tu bylo zastoupeno jediným představením **Divadla bez občanky ZŠ sester Voršilek**. Uvedlo osvědčenou Feldekovu **Sněhurku** v úpravě Milady Mašatové, hru jenom zdánlivě lehkou. Feldekovo převyprávění traktuje klasický příběh s ironickým odstupem, s příklonem k recesní nadsázce, tedy přesouvá ho do žánrové oblasti, která vyžaduje značnou míru preciznosti, citu pro rytmus, styl a pointu, a především bezpečně zvládnutí loutkářských dovedností, což dětem z Ostrovní ulice v Praze zatím ještě chybí.

Soubor **TY-JÁ-TR** se kromě Čapkovy textu představil ještě ve dvou - chtělo by se říci módním slovem projektech. Tím prvním byla třídílná výšeč z Erbenovy **Kytice** v osobitě transkripci Suchého Semaforu. Soubor pod vedením Radky Tesárkové bezesporu disponuje pěvecky dobře vybaveným materiálem, navíc jevištně ostříleným v řadě repríz svého bohatého repertoáru. Přesto v nás produkce dětí na přelomu od puberty k dospělosti vyvolala ne právě libý pocit kopie, nikoli vlastní tvořivé činnosti dětí, jimž nelze upřít chuť prezentovat se na jevišti se značnou mírou divadelní ctižádosti. Ovšem - ony pasáže, které v rafinovaném podání talentovaných kabaretiérů ze Semaforu působí eroticky dráždivě, vyznávají z úst a pohybových kreačí přece jenom ještě dětí poněkud vulgárně, a to, co má v originále půvab recesního hororu, tu osciluje na málo vkusném pomezí morbidnosti.

Závěrečné představení přehlídky, třetí to inscenace **TY-JÁ-TRU**, se odehrávalo v exteriéru, na schodišti karlínského kostela. Svěží jarní dopoledne bylo této prezentaci nakloněno příznivě a umožnilo nám tu a tam pocítit naivní kouzlo lidové **Komedie o Františce, dceři krále Anglického, též o Honzíčkovi, synu kupce Londýnského**, navzdory tomu, že představení samo bylo poznamenané výrazným rozporom mezi upřímným přirozeným projevem menších dětí v titulních postavách a rutinářským, ba levným šaržováním starších chlapců v postavách šaška a neblahého Mince. (O tom, že představení je už poněkud „utrápené“, svědčil i okázalý nezáměr právě nehrajících dětí o dění na improvizovaném jevišti, které se nudily bez ohledu na to, že je na ně až příliš dobře vidět...)

Shrnuto a sečteno: karlínská přehlídka, které letos předcházela obvodní výběrová kola, přesvědčila - navzdory všem výhradám - že dětské divadlo v hlavním městě se začíná probouzet. Ne že by se jeho sláva už „dotýkala hvězd“, přece jenom se tu občas aspoň zablyskne - věřme, že na lepší časy.

Zdena Josková

Pražská přehlídka recitátorů

se konala **15. a 16. dubna** v Domě dětí a mládeže Praha 8 v Přemýšlenské ulici. Sál, kterým DDM disponuje, je pro tuto akci téměř ideální, organizace přehlídky byla připravená výborně, např. i recitátoři a jejich doprovod se mohli na místě občerstvit a vzhledem k počasu dětí v pauzách využily i přílehlou zahradu. To vše napomohlo tomu, že celková atmosféra přehlídky byla vstřícná a milá.

Zmatky bohužel vznikaly na místě z toho, že ve stejném termínu byla i pražská přehlídka kolektivů, a některé děti musely přebíhat mezi Karlínem a Přemýšlenskou, tak, že ani nemohly vyslechnout své vrstevníky ze stejné kategorie.

Úroveň recitátorů byla vysoká a poměrně vyvážená. Jistý propad byl zřetelný pouze u třetí kategorie.

Porotu ve složení Lenka Fišerová, Martina Longinová a Radka Svobodová potěšil nejen pestrý dramaturgický výběr, ale také vysoká úroveň vystupování a mluvy recitátorů. Vzhledem k vysokému počtu recitátorů ve všech kategoriích nebylo možné udělat rozborový seminář s jednotlivci, porota mluvila ke každé kategorii pouze jako k celku.

Radka Svobodová

Stochov

Přehlídka souborů převážně ze středních Čech se už potřetí konala v bývalém hornickém kulturním domě ve Stochově v poklidu a pohodě, a to přesto, že nastaly změny v týmu organizátorů a celá tíha přehlídky ležela jen na lvě Dvořákové, její asistentce a panu Barochovi. Je to myslím důležité poznání: jestliže se organizace soustředí na to hlavní a klíčové, jestliže se nevymýšlejí různá zbytečná vylepšení či „vylepšení“, dá se to docela dobře zvládnout ve třech.

Během dvou dnů jsme viděli celkem 9 představení soutěžních, tedy přesněji řečeno posuzovaných s ohledem na možnost postupu na Dětskou scénu, ale navíc ještě dvě „mimo“. A přestože **Krysař** souboru ze **Slaného** trvá půldruhé hodiny, a další dvě inscenace kolem pětácti minut, což dnes patří v dětském divadle k „dlouhým“ představením, docela dobře se to zvládlo.

Méně idylické však bylo rozpětí typů práce a hlavně její úrovně. Na jednom pólu byl **Krysař**, kterého uvidí i diváci Dětské scény. A jakkoli lze mít nad touto inscenací mnoho otázek i námitek, týkajících se zejména přetíženosti významy a často i špatnou „čitelností“ užitých jevištních metafor a symbolů, je to inscenace mimořádná nejen účtyhodností vynaložené práce, ale zejména zaujetím patnáctiletých aktérů pro divadelní tvar i sdělení tématu.

Na druhém pólu přehlídky nacházíme hned tři inscenace výrazně problémové, a jak už to bývá, každá je problémová docela jinak. V pořadí první z nich předvedl soubor **Janek z 3. ZŠ v Rakovníku - Havrane z kamene** v dramatinizaci Jany Křenkové (před několika lety špičkové představení Dětské scény). Dobrá dramaturgie sama o sobě nestačí, nebo jinak řečeno: dramaturgie je dobrá tehdy, když odpovídá možnostem a schopnostem souboru i jeho vedoucí, ne když se hra někdy někde jinde proslavila. Chaotické pobíhání po jevišti, nezaujatost dětí, nevybudovanost situací, ba dokonce nevědomost o tom, co to situace je... jak by inscenace mohla sdělit silné téma, které je v textu zakotveno?! Zprostředkovali nám je až „mimosoutěžní“ studenti z pražského Keplerova gymnázia (původní režie Markéta Světlíková, průběžná „údržba“ v době její nepřítomnosti Iva Dvořáková).

Orion Kyškovice (okres Litoměřice) předvedl lokální podřipskou pověst **Kyškovičské rusalky** - insitní divadlo, jehož tvůrci (mimoходом dost početná skupina dospělých zaujatě pracujících s dětmi) vycházeli z toho, co si o dětském divadle pamatovali z dětství, a co zřejmě jejich tehdejší vedoucí znali z dětství svého - je to nikdy nekončící štafeta, toto divadlo s tanečky, vílami, malovanými kulisami, které těm rejům fatálně překážejí.

Velmi nepříjemné pocity vzbudily tři patnáctileté dívky, vystupující pod názvem **BH ŠUK Vlašim**. Inscenaci si vytvořily samy, škola prý s tím nechce nic mít, jedna z nich, výrazně komický typ, prý by ráda na herectví. Bohužel sáhly po úryvku z **Divčí války** F. R. Čecha. Nejsm pravě puritán, ale když ty hloupé, hospodsky lascivní narážky posloucháte z úst patnáctiletých děvčat...

Mezi těmito dvěma póly se pohybovalo zbývajících pět inscenací, s jejichž vedoucími se možná ještě někdy někde setkáme, a kteří dělají dobrou práci, byť ne vždy přehlídkového typu. Mezi nimi nejzajímavější bylo **Stvoření světa** podle R. Bradforda Libuše Hanibalové ze **ZUŠ Mladá Boleslav**, jemuž by svědčilo sice vyčištění a domyšlení některých sekvencí, ale které naopak obsahovalo řadu jevištně zajímavých momentů. K zajímavým inscenacím patřila **Lakomá Barka** souboru **Pecky z Peček** (manželé Zajícovi), ozvláštňena hrou jedné z akterek na saxofon (!), výtvarně zajímavá byla **Barevná pohádka dramatického kroužku z Jilovéhoho u Prahy** (B. Čmelíková). Dále jsme viděli vlašimské gymnázium s Krokem a jeho dcerami a Drdovské pohádku **Jak princezna hádala až prohádala** (dramatizace V. Pánková) **Tyláčku z Bakova nad Jizerou**.

Tedy: vcelku průměrná krajská přehlídka, líto mi však bývá těch vedoucích, kteří přijeli zcela nepoznamenaní vědomím o tom, co obnáší dnešní dětské divadlo, a kteří se základní informace o něm dozvídají až na postupové přehlídce. Snad zřízení nových krajů časem přivodí změnu i v této věci.

Eva Machková

Mělník

Jak reflektovat, prodiskutovat přínosy a problémy osmi představení recitačních a divadelních souborů, které se sešly na krajské přehlídce v Mělníku, jak se společně dobrat k jádru pudla, jak zobecnit problémy, týkající se většiny inscenací a popovídat si jednotlivě o každé z nich, když na pohovor s vedoucími souborů zbude třicetpět minut čistého času. Co se za takovou chvíli dá stihnout. Poděkovat vedoucí, že se věnují smysluplné práci, poděkovat jejich prostřednictvím vystupujícím dětem, rozzlobit si některé učitelky, které „to všechno dělají navíc“ a „ve svém volném čase“ a „jen kvůli dětem“ a „nejsou žádní profesionálové“ a „už nikdy nic dělat nebudou, když je chceme kritizovat“.

Problém je ale daleko širší než přetrvávající rigidita některých učitelek. Předně, aby krajská přehlídka byla setkáním a dílnou především pro děti, je potřeba vytvořit k tomu optimální podmínky. S nostalgií jsem vzpomínala na dílnu v Brně, kde „organizační tým“, tedy Petra Rychecká s Tomášem Doležalem, dokázali vytvořit pro děti nejen atmosféru, která nebyla ani trochu konfrontační či řevnivě soutěživá, ale veskrze tvořivá a přátelská, děti měly možnost své názory a postřehy si zformulovat a vyměňovat v semináři, který vedla jedna členka Petřina souboru, na plakátovacích plochách mohli psát diváci vzkazy hrajícím souborům a ty pak měly hned zpětnou vazbu, jakže to jejich představení bylo diváky přijato. Pravda, tady organizoval přehlídku také celý „tým“ pracovníků Domů dětí v Mělníku, ale jejich tvůrčí podíl při akci samotné se omezil pouze na informaci, že po čtvrtém souboru budou ohřáté parky, které si děti mohou koupit, že po vystoupení posledního souboru počkají děti před domem dětí na své vedoucí, kteří budou mít pohovor s porotou a na vyřizování organizačních věcí s porotci přímo během vystoupení. Takže suma sumárum - podobná situace jako v loňském roce. Letos možná lze přidat špinavé místnosti v Masarykově kulturním domě, kde se pořádala přehlídka sólistů, postřeh, že ředitelce kulturního domu nestojí ani za to, zajít se podívat do „svého kulturáku“, když se zde koná akce krajského významu.

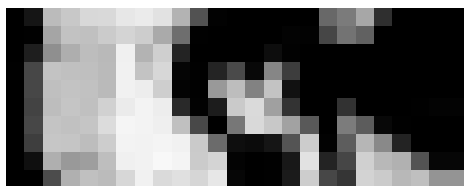
Už v minulém roce při psaní o krajské přehlídce recitačních souborů jsem uvažovala nad tím, že není příliš šťastné pořádat přehlídku společně se sólisty a odděleně od divadelních souborů. Předně, dětem to nepřináší vůbec nic, sólisté nemají možnost vidět jedině souborové představení a soubory izolované v jiném objektu zase nevidí nic z recitátorů. Paní učitelky, které mají soutěžící v jednotlivcích i souborové vystoupení, přebíhají z kulturního domu do domu dětí a zpět a nevědí, co dřív. Závěrečné vyhodnocení, které probíhá současně pro sólisty i pro soubory, pak limituje čas na povídání si s vedoucími souborů, neboť přehlídka sólistů končí vždy

podstatně dřív. I samotné dělení na recitační a divadelní soubory je v tomto případě zcela nefunkční. Předně z osmi souborů se předem dva prezentovaly jako divadelní soubory či kroužky a další recitační soubor přivezl dramaturg pohádky. Určitě by všem, vedoucím i dětem prospělo, aby měli možnost svoji práci vidět v širším kontextu, aby měli srovnání s více soubory, aby viděli víc postupů a měli možnost větší inspirace. O možnosti mít tak i víc prostoru a času na vzájemné setkávání a neformální diskutování s kolegy, resp. se svými vrstevníky, jsem se už zmiňovala. Málo času na setkání lektorů s vedoucími, jejich minimální zkušenost a poučenost s prací s jevištním tvarem (teď samozřejmě nemám na mysli lektory), přináší ještě další problém. Jak se na ploše třiceti minut s vedoucími bavít o tom, že v kultivovaném a čitelně vystavěném tvaru se ne vždy podařilo najít adekvátní jevištní obraz pro sdělení tématu a zároveň jiným vedoucím vysvětlovat, že ilustrování textu je zbytečné, že veršem je třeba sdělovat a ne se jen otrocky držet jeho rytmu, že na jevišti je potřeba se poslouchat, že slovem se na jevišti jedná... Když to přeložím, tak srovnání odpovídající úrovni krajské přehlídky měly soubory **ZUŠ Mladá Boleslav**, ved. L. Hanibalová, recitační soubor **ZVONEČEK z Čechtice**, ved. V. Kubalová a recitační soubor dětí z 1. a 2. třídy **ZŠ Třebotov**, ved. V. Makovcová, který obdržel jediné ocenění v souborech – čestné uznání. Při pátrání, kdo posílá zcela nevybavené a nepoučené soubory na krajskou přehlídku a vystavuje je tak konfrontaci a hodnocení hodné krajské úrovně, jsem našla pouze výsledkové listiny z okresů, kdo postupuje. Pouze na dvou byla jména porotců, kteří doporučují soubor k postupu. O kvalitě jednotlivých soutěžních představení ani zmínka. Přimlouvala bych se za to, aby i každý porotce či lektor nesl svoji kůži na trh tím, že pokud posílá soubor do vyššího kola, měl by být podepsán pod svým rozhodnutím i s patřičným posudkem. Nejde o to známé „kdo to sem poslal?!“ (představení může být i provokující nebo se nepovést), ale především o odpovědnost za to, že jsem si vědom, jaké konfrontaci vystavuji vysílající soubor.

Těžko se na krajské přehlídce diskutuje s paní učitelkou, jejíž tři dospívající děvčata utrápeně a nejistě vystoupila s texty I. M. Jirouse, a na dotaz, proč si vybrala zrovna tohle, nám řekla „Co v tom hledáte za filozofii? Ta děvčata to hezky říkala a mně se to líbilo!“

Jiřina Lhotská

Hradec Králové

Hradec Králové, Jesličky, 25. - 26. 3., 1. - 2. 4. 2000

Pořadatelé: Středisko amatérské kultury Impuls Hradec Králové, Divadlo Jesličky

Lektorský sbor: Alexandr Gregar, Blanka Šefrnová a Ema Zámečnicková

Dětská scéna východočechů po mnohaleté stagioně opustila, stejně jako celostátní Dětská scéna, půvabné městečko Ústí nad Orlicí. A přesídlila, stejně jako manželé Gregarovi, do Hradce Králové. Půvab nepůvab, na všechno musejí být lidi...

Navíc - konala se (tato přehlídka) ve dvou víkendech, neb soutěžních představení bylo bezpočet. A všechno díky spolupracovníkům z Jesliček, pedagogům i žákům, po ruce a bez problémů, včetně nocování přímo na místě. Konaly se i vynikající rozborové semináře s vedoucími souborů a konečně - poprvé se uskutečnily dílny s dětskými členy souborů, jež vedly frekventantky a absolventky Jesliček. Zde názory dětí, které dílnami prošly: „konečně možnost diskuze... tohle ještě nikde nebylo... bylo to fakt dobré“. Děti oceňovaly, že mohou komunikovat o zhlédnutých představeních, že se setkávají s těmi, co právě vystupovali...

A jak to všechno bylo? Čtete dál -

(Stručné hodnocení je podepsáno signaturou porotce, názory dětského publika v uvozovkách, názory „herců“ jako druhé v uvozovkách)

Turnovské divadelní studio vedené Petrem Hakenem sáhlo po Poláčkově knížce *Bylo nás pět* a pod názvem **Bylo nás 5 + 5** poměrně svižně a zajímavě uspořádalo představení, v němž proti sobě stojí klukovská a holčičí parta - jakési utkání pět na pět - i když děvčat je o jedno víc... Představení příjemné, které by zasluhovalo tu objevit a tu jen dotáhnout pointy, malinko domyslet situace. Tato parta kolem Petra H. je pohledná a má perspektivu. -(sg)-

„líbilo se, že role prožívají, srovnávali se seriálem, menším dětem se nelíbily vajgly a jak Zilvar osahával slečnu, promítačka a štafle dobré, vadily židle...“

„máme možnost tvořit spolu s pedagogem, baví nás to, role nám sednou“

Návštěva s říkadly, která jsme vykradli souboru **Jilm** ze ZŠ Jilemnice je typicky školní „dobře secvičené“ představení, bohatě kostýmované (zřejmě se maminky „herců“ započily). Název sliboval hraní si s říkadly, leč dílko slib nesplnilo. Říkadla zazněla, ba přímo těžké jazykolamy na rozcvičení jazyčků „dvorních dam“, leč hravost se nekonala (i když ji tu a tam dramaturg nabízela). Děti víceméně pouze odříkávaly naučené, tu zápasily s „vytvořením postav“ (Císařovna, Princ). Přesto nutno ocenit solidní a zodpovědnou práci hodné paní učitelky. -(ez)-

„nudné, pro mimina, herci by měli být víc zapálení, nedalo se pochopit míchání pohádek, chybí pointa“

„zpočátku říkali, že je to baví, pak se přiznali, že ne“

Vcelku úspěšný byl divadelní pokus skupiny **KRAKR** z Gymnázia v Jablonci nad Nisou. Rozhodně tu platí, že vykročili ze sféry školního divadla a kladou na sebe estetické a formální požadavky běžně platné. Inscenovali cimrmanovského **Posla světla**, vybrali sobě blízkou science-fiction, které dodali v závěru prvek černé komedie. Svým úměrným herectvím nás moc pobavili. A třeba příště uvidíme už něco z jejich vlastní dílny, smyslu pro divadlo mají dost. -(bš)-

„kdo Cimrmany nezná, tak ho to baví; problém výběru známého textu, postavy dobře udělané, líbila se živost herců“

„líbí se jim Cimrmani, je jim blízký jejich humor, nesnaží se napodobit herce; skupina chlapců bez vedoucího, mají i vlastní texty, které ovšem podle nich nejdou v divadle realizovat“

Koráb Racek byl sepsán pro partu dětí, v níž si autor Jaromír Sypal před třiceti lety sám zahrál, neb to tak se svým souborem dělal. Koráb byl pár lavic a židlí ve třídě, z kluků se stali námořníci jen šátkem přes hlavu či páskou přes oko. Pokus souboru **Za pokus to stojí** z Police nad Metují o zahrání tohoto textu divadelněji, skrze ilustrované situace, ukazuje na zradu, že text není takto zamýšlen. Děti si v situaci samy musejí hrát, jsou opicemi a jinými zvířaty, jsou Afrikou, jsou lodí, prostě - není to na umělé písničky ... Ale pokus sympatický, zvláště edukativní témata ve druhé části byla příjemně udělána. -(sg)-

„dlouhý, nudný, vadil dospělák; hrané spíše pro ně, nešlo přes rampu“

„toto představení je první krok na cestě zařazení do dospěláckého souboru“

Docela malé divadlo Gymnázia Svitavy: **Holky na krku**. Věci znalé publikum se těšilo na vystoupení zkušeného souboru, ověřeného loňským úspěchem s Macourkovým textem. A opravdu - na jevišti se představila skupina šikovných děvčat, velmi múzicky

vybavených, s kultivovaným projevem. I režijní přístup vedoucí Radky Obloukové mnohé sliboval (masky, zajímavá práce se světlem, atmosféra dílka). Problém však nastal v celkovém vyznění ambiciózního představení. Soubor si zvolil texty Ivy Hercigové (a něco veršů z Tulíkrásky od J. Kašpara), s kterými se mínil sebekriticky strefovat do „divčí literatury“ a snad i do sebe sama - do „holčičího naivního kňourání“. Textům však většinou chyběl potřebný nadhled a bez „patříčného komentáře“ tak vyznívaly často banálně. -(ez)-
„podle herců to měla být parodie, jako parodii to nikdo z diváků nepochopil“

ZŠ Bystré, Jiří Žáček: **Aprilová škola**. Souborek různě starých dětí předvedl velmi podařené pásmo značně frekventovaných Žáčkových textů. Předvedl ho hravě, se spádem (někdy až příliš rychlým). Děti působily velmi uvolněně, ba nadšeně. Snad jen někdy bylo možné zaznamenat zbytečná a naučeně působící gesta (prstíček na pusince). K zamyšlení se nabízelo uplatnění starších dětí, které se musely přizpůsobit mladším kolegům, což působilo poněkud nepřírozně. -(ez)-

„verše už ohrané, jinak to bylo dobré; hodně si dělají sami pro sebe, dobré je, že nemají rekvizity, líbilo se zapojení starších dětí“

Martina Hezká a její děti ze **ZŠ Benešovo nám. z Pardubic** předvedli **Pohádku o rytíři Janovi** a působili na přehlídce jako zjevení. Prosté, přirozené výkony, kompozice, která sleduje principy lidové hry (ovšem nezáměrně, podvědomě, bez výraznější stylizace). Jednání dětí je upřímné, baví se a proto ani diváka nenudí, malí herci se radují a my s nimi, verše plynou přirozeně, čistě, pohyb na jevišti není schválnost a stereotypní organizace. Proto postup na národní Dětskou scénu na prvním místě z recitačních souborů. -(sg)-

Žáci 2. třídy Základní školy v Benešově ulici v Pardubicích se zabývali během roku středověkem a jako součást toho vytvořili **Pohádku o rytíři Janovi**. Hrál celá třída a bylo využito toho, co děti už umějí. Vedoucí, Martina Hezká, nenaložila na děti ani na zvolené prostředky víc, než co tato drobná inscenace unesla. Vše bylo jednoduché, ale s velmi přesvědčivým výrazem opravdově sděleno. Děti pohádku předvádějí obřadně, s náznaky lidové hry. Situace jsou dobře organizovány, rytmus dobře ovlivňují muzikanti. Najdou se zde i výrazné inscenační obrazy, vzpomínám třeba na ztvárnění draka. Inscenace je lapidární a přesvědčivá. Byla vyslána na Dětskou scénu v přímém postupu. -(bš)-

„na věk malých dětí to bylo skvělé, bylo to živé, malý děti si mi líbily, bylo to pěkné.“

Šrutova **Jima** docela roztomile převyprávěly děti ze souboru **Tak co? ZUŠ** v Chlumci nad Cidlinou. Vykročují tu, ale jen tak opatrně, z dětského světa. Předali nám jednoduchý nonsens s gagovými prvky, které rozehrávají opět opatrně. Škoda, že s pěknými loutkami zacházejí tak tradičně, loutkový gag přiměřený předloze se nenašel. Přesto mladí herci ukázali, že by se už klidně mohli pustit do složitější inscenace. -(bš)-

„dobrý, hodně překvapení, čistě udělaný, ten kluk na tu roli se hodil nejhezčí!“

ZUŠ Semily, ZŠ Libštát, vedoucí Míla Sůva, který upravil pro své svěřence Čapkovu **Princeznu Solimánskou**: Když se potká ochotnická šarže s dětskou nedostatečností projevovat se v rovině psychologické reality, nemůže to dopadnout jinak. Ale proč to nepředvést třeba rodičům... -(sg)-

„technické nedostatky (staví se zády atd.); vadil začátek - zbytečný, useknutý konec; líbila se princezna, tanečnice“

O **Martinovi Šulcovi** z Desné (ZŠ Smržovka u Jablonce nad Nisou) určitě ještě uslyšíme. Jeho jméno bude dobré si zapamatovat. Loutkářsko činoherní one-man show na texty o **Johanesu doktoru Faustovi**, které si sám vybral z úpravy Kamila Bednáře (byla uvedena ve školní čítance), zazářilo přesvědčivým, racionálně i citově zvládnutým sdělením - tento třináctiletý mužský ví co chce, ví jak na to, jaké prostředky nastavit, jak nás dostat. Baví ho to, baví ho dělat si z nás diváků šprťouchlata - zcela v duchu bavičů a hráčů, které těší vystupovat. Z divadelních kousků opět první postupové místo na republikovou Dětskou scénu. -(sg)-

Johanes doktor Faust, podle Kamila Bednáře, to bylo moc pěkné, kompaktně působící malé představení, velmi zvláštní okolnostmi vzniku. Text si vybral, scénu vyrobil, loutky s pomocí otce vyřezal a způsob inscenování vymyslel třináctiletý chlapec **Martin Šulc** z Desné. K tomuto dílku ho bezesporu dovedl jeho přirozený herecký talent, který se ve Faustovi projevil; včetně pěkné, plastické mluvy a smyslu pro rytmus. Martin projevil i cit pro předmět a loutku a dobře odhadl, co v této hře jeho loutka může. A kde on sám může aktualizovat prostředky, kterými hru vytváří. Velmi příjemné bylo pozorovat, že tyto prostředky nepřejímá, že patří k vidění loutkového divadla jeho třináctiletými očima. Lektorský sbor měl pouze dílčí připomínky. - Faust byl poslán v přímém postupu na Dětskou scénu. -(bš)-

„hezké, vtipné, silný zážitek - zvuky, scéna, efekty; technicky perfektně zvládnuté; problém loutek - jestli mají být víc výrazné, ustrojené, namalované atd. nebo jednoduché; zvládal dobře hlasy; loutkový představení normálně nudí, tohle bavilo“

Opět Žáček, opět **Aprilová škola**, tentokrát od souboru **ZŠ Komenského z Náchoda**. Bohužel, tentokrát co platilo u Bystrého, bylo zde právě naopak. Bez zájmu pouze odříkané texty, bez jakékoliv snahy o kontakt a komunikaci vůbec. Otázkou je, zda smysl takovéto práce s dětmi nespočívá pak pouze v momentálním odvedení dětí od některé „nežádoucí činnosti“, či v pouhé jejich informovanosti o existenci „nějaké poezie“. -(ez)-

„nemělo to hlavu ani patu; nepříjde jim, že by to herce bavilo“

„herce to baví“

DS Ložník je divadelní dětský soubor při Jednotě divadelních ochotníků v Úpici, vede ho Jana Kadaníková, na přehlídce uvedl pohádku **Dlouhý, široký a bystrozraký**. Jediný snad ochotnický soubor, který přiznává svou dětskou líheň: přítomnost ochotnického vedení má svůj stylotvorný dopad, např. v dokonalosti technicko organizačních věcí, ve světle, zvuku, ve stavbě dekorací, krásných kostýmech... Děti - herci - a toto označení v tomto případě je na místě, však tam, kde nejsou (režijně) vybudované situace, kde není motivace pro „hraní“, nepůsobí jinak než nepřírozně, křečovitě. Dětský „herec“ se vyjadřuje posunčínou, šarží... Nic to samozřejmě neubírá z chuti dětí, ani z poctivé práce dospělých tvůrců, jen je třeba označit tvar a styl tohoto dětského divadla, z něhož jeho účastníkům určitě zůstanou hezké vzpomínky - a někteří se pak jistě vydají i na dospělá ochotnická prkna. -(sg)-

„dobré výtvarno - kostýmy i scéna; líbilo se veršování, malým dětem se nelíbila slangová řeč, zmatky díky slepování pohádek, žádný překvapení“

„herci byli vykulený z prostoru (malýho), baví je to“

ZUŠ Ledec nad Sázavou, M. Zajícová podle M. Macourka: **Proč vyhnuli draci**. Svěží, příjemné dílko vzniklo za vedení zjevně poučené a zkušené vedoucí, která dokázala, že nejen své svěřence skvěle vede, ale že má i cit pro zacházení s literaturou (vtipné převedení ne zrovna jednoduchého Macourkova textu na jeviště). Snad by bylo možné představení vytknout příliš mnoho „barevnosti“ kostýmů a horší artikulaci dětí. Ne zcela dokonalá mluva byla též „kazem na krásu“ i u druhého představení šikovné Marie Zajícové Kdo nevěří, ať tam běží (na motivy lidové poezie). -(ez)-

Proč vyhnuli draci - „krátké, výstižné, originální, líbil se herecký výkon odporovací hlavy“

Kdo nevěří, ať tam běží - „trochu dlouhé, zamotaný konec - nepochopený“

Zajímavě se rozvíjela scéna pomocí dlouhých tkanic k pohádce **O zlaté rybě** ze **ZUŠ Světlá nad Sázavou**. Scénografie a loutky jsou zde krásné. Tak přesvědčivě ale nezní mluvní projev dětí, lehce komplikovaný chórem. Děti taky ještě nehrají přes loutku, nosí si ji jako

znak. Přesto je to kultivovaná, uspokojivá inscenace. -(bš)-

„líbila se chatřč, líbila se žena rybáře, technické nedostatky, loutky nemusejí být“

Lipský kočky ZŠ Lípa, **Slavík a růže**, známá pohádka O. Wilda prý velmi zaujala dětské diváky. Určitě svou tajemnou atmosférou a dobře zvolenými kostýmy. Jinak ale inscenace zůstala pouze na povrchu této poetické a filozofické pohádky, dotýkající se několika otázek uměleckého a lidského bytí. -(bš)-

„líbilo se; úplně jiné než představení malých; líbilo se převlékání růží - zrání; rovnocenné výkony herců - dobré; konec výraznější (podle herců to tak původně bylo - zapomněli)“

Korálka ZŠ Dětenice - pokus o **Malého prince**, který kupodivu vyšel. Většinou velmi obtížné uchopení milované předlohy, které se hned tak nepovede, a to přes to, že vypadá snadně a svůdně, se dětem kolem Mileny Bretové poměrně zdařilo. Pěkně uspořádané představení, výběr etud na lidské vlastnosti, navíc v pěkných situacích, a jakási hra „ve třídě“, která nepotřebuje jevištní prostor. Děti pěkně reagují, komunikují - poměrně přirozená je i přítomnost dospělých partnerů, byť by se mohli omezit jen na motivaci ke hře a rezignovat na vlastní „herecký“ projev... Porota označila jako třetí v pořadí na Dětskou scénu v divadelní kategorii. -(sg)-

„moc dlouhé, zpočátku nepoznali malého prince, vadil jim dospělý, moc to nepochopili“

Jana Mandlová, jinak sama výtečná členka Šefrnova svitavského souboru, vede **Dramatickou školičku** tamtéž, toho o dramatické výchově ví hodně. Proto se jí v představení **Středa nám chutná** podle Ivy Procházkové tolik prolíná tzv. „dramatika“ s příběhem, s inscenací... Rozvíjení motivů příběhu vyrůstá z prvků dramatické výchovy, z cvičení rytmických, hlasových apod. a může vyústit v určité situace (škrábání jablek, chuťové vjemy štrůdlu, skořice...) Děti jsou uvolněné, nepředvádějí se. Problémem je možná délka, a pak, byť z počátku působí principiálně dobře - podíl hraní dospělých. Postup na Dětskou scénu na druhém místě. -(sg)-

„některým vadilo, že tam hráli dospělí; zbytečně protahovaný konec, děti byly spontánní, přesvědčivý, opravdový - až moc opravdový“

O jakési quasimoralitě - performanci **Dítě** souboru **Prázdný papír** (studentů Gymnázia z Havlíčkova Brodu) - jen to, že je příjemné potkat se s lidmi tohoto věku, kteří o něco usilují, něco chtějí nejen předvést, ale taky předat. Téma, názor, postoj. Šikovný Martin Domkář to vymyslel a uspořádal s odvahou a zápalom - a určitě se pokusí znovu a jistě najde svou parketu, pestřejší než zatím černobílou. Talent na to určitě má. -(sg)-

„bylo to vtipné, ale hnusné; moc velký skok - rozdíl mezi „černými a bílými“; dobrý nápad, pravdivé“

„herce to baví, každý dá do role něco ze sebe“

Studio Šrámkova domu Sobotka, Jan Vladislav: **O dívce s modrými očima**. Soubor zvolil překrásnou Vladislavovu pohádku o krásné princezně, která si nemůže vybrat ženicha, až se stane modrým kvítkem - čekankou. V jeho podání však vyzněla princezna jako rozmazlená, protivná „káča“, která neví co chce a je za to potrestána. Děti se též těžko vypořádávaly s prostorem - s kukátkem (jsou údajně zvyklé na poloarému). Představení však nelze upřít příjemnou práci se zvukem, děti též velmi dobře mluvily. Škoda však krásného příběhu. -(ez)-

„moc mluvené - neprozívali to, hezké slunce, moc rychlý konec“

Letos opravdu „plodná“ Marie Zajícová ze **ZUŠ Ledeč nad Sázavou** se představila na přehlídce ještě s jedním představením: pásmem Žáčkových textů **Výprodej**. Obsah veršů všeobecně uznávaného autora však z jeviště zněl prázdně, banálně a povrchně, přes zjevné nadšení dobře vybavených dětí. -(ez)-

„vím, že tam vystupuje čas, ale nevím, jakou tam má úlohu, mělo by to být celé srozumitelnější“

Kdopak by čekal, že dnes děti zaujme Čelakovského **Toman a lesní panna**? A vida. Téma lásky a její zrady děti úplně přijaly a přesvědčivě předaly ve vlastně jednoduché, ale už dosti stylizované inscenaci. A vytříbené v prostředcích, rytmu, dobré mluvě. A citově zasahující. Těch pár „blech“ se mi ani nechce zmiňovat, i když vidět byly. Inscenace vznikla na **základní škole ve Sloupnici**, vedená paní Evou Sychrovou, bezesporu obdařenou divadelním citěním a dobrým vkusem. Toman a lesní panna získali doporučení na Dětskou scénu, za což se ještě navíc přimlouvám, i s odstupem času mi leží na srdci. -(bš)-

„měl by ten příběh být více rozvedený, málo výrazný konec“

Ztracená pentlička, to je show jednoho mládence, **Zdeňka Pecha**, žáka Jesliček (ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové). Velmi šikovného, nadaného. Dokázal zajímavě rozehrát loutkový příběh, který působil jako rozměrnější etuda. Hrál dobře s loutkou a dokázal bez šarže rozlišit hlasy loutek - zvířátek. Škoda jen, že svůj postoj k této hříčce jen naznačil v rámci, který fungoval pouze částečně a zůstal bez pointy. -(bš)-

„dobrý herec, líbila se změna hlasů a komunikace s publikem“

Bez nás(vu) ZŠ Dr. Malíka z Chrudimi - vedoucí Petr Baťa zdramatizoval Werichovu pohádku **Až opadá listí z dubu**, pohádku, která spíš osloví dospělého čtenáře než dětského herce a adekvátní publikum. Kompozice, dá-li se to takto nazvat, se tváří poněkud Cimrmanovsky, ale bohužel taková není. Tak jako Princezna Solimánská, či ochotnická pohádka z Úpice, je i tato kreace výsledkem systému založeného na secvičení textu. Vše ostatní jen jako a přibližně, tak jako v ochotnickém divadle, které text, slova, v lepším případě „něco jako“ ilustruje. Vzhledem k ambicím vedoucích souboru by nebylo na škodu, kdyby se s dětmi zabývali hledáním pravdivých postojů, zkoumáním vzájemných postojů, říkáním si z očí do očí atp. Pak se možná bude dařit i inscenace dialogů. Kytara však byla báječná. -(sg)-

„nesrozumitelné, místy moc rychle, mělo být více písniček“

Půvabná pohádka Zdeňka Svěráka **O hasicím přístroji** byla ztvárněna dětmi teprve začínajícími v dramatickém oboru ZUŠ Na Střežině. Pohádka byla pro ně adekvátně vybrána a poskytla výrazné, jednoduché situace. Děti v nich působily mile, leč dezorientovaně. A bodejť by ne, když jsme se pak dozvěděli, že jich polovina chyběla. Děti si pak s prostorem nevěděly rady. -(bš)-

„líbily se herecké nápady, nebylo poznat postavy psa a kočky; nebylo to orámované - začátek, konec“

Ivana Měkotová, zkušená pedagožka **LDO ZUŠ ze Světlé nad Sázavou**, přivezla na přehlídku se svými, tentokrát staršími, dětmi pásmo poezie Jiřího Dědečka **Co mám na srdci**. Pásmo velmi kultivované, výtvarně působivé, promyšlené a vystavěné. Zdálo se, že děti zcela přijaly Dědečkovu poezii, jejich projev byl přesvědčivý a zaujatý, zejména ve střední části představení (s velmi nahodilými obrazy s baterkami). Účastníci semináře si však kladli otázku, zda nadlehčenou ironii v Dědečkově poezii jsou schopni takto staré (či mladé) děti ve svém věku již obsáhnout (texty někdy zněly bez humoru a nadhledu). -(ez)-

„zajímavé, líbilo se využití baterek“

V Kainarově **Zlatovlásce** opět hrála celá třída **základní školy na Gorkého ulici v Pardubicích**. Hrála se zkrácená úprava Kainarova textu (docela šikovně), zpívaly se písně ze stejnojmenného filmu. Bylo to příjemné, typicky školní divadlo, kde děti své role až obřadně předváděly. Přesto, že pár nešikovností vzniklo, zachovávaly se dobré divadelní mravy. Vedle toho jsem si vážila opravdově citového projevu dětí při zpěvu písní. -(bš)-

„když jsou dva Jiřáci - proč nemají stejný kostým?“

Zpráva o regionální přehlídce přednesu z Východních Čech.

Je mou milou povinností napsat několik slov o regionálním kole celostátní soutěže dětských recitátorů, které se konalo v divadle Jesličky v Hradci Králové. Účastnila jsem se jí spolu s Emou Zámečnickovou, Ninou Martínkovou, Martinou Longinovou a Josefem Tejklem jako porotce-lektor.

Tato recitační soutěž byla rozdělena do čtyř dnů (každá kategorie jeden den). Každý den probíhal takto: Po prezentaci a zahájení se děti rozdělily do dvou až tří skupin a celou hodinu si s nimi hrála starší děvčata z Jesliček. Je to myslím příjemný začátek dne. Děti se protáhnou, rozhýbají, trochu si zvyknou na prostředí, ve kterém budou vystupovat, jejich doprovody si vypijí kávu a popovídají si, porota si prolísteje texty dětí a když začne sama soutěž, jsou už všichni připraveni vnímat. A potom vystupoval jeden recitátor za druhým, porota se poradila, rozhodla a vše sdělila účastníkům.

Ale tím ještě soutěž neskončila, nakonec si všichni společně sedli, porotci se změnili na lektory a povídali si s účastníky o tom, co společně viděli. Tato diskuse někdy přirozeně vrostla i do zamyšlení nad dětským přednesem jako takovým, pro mne (snad i pro ostatní) velice cenným. K jednotlivým kategoriím:

1. kategorie v úterý 25. 4. 2000 (2. - 3. třída ZŠ)

Tato kategorie byla pro nás všechny společnou odměnou. Účast v tomto kole byla pro děti této kategorie nejvyšším postem, kterého mohly dosáhnout. Soutěž se v tomto případě stala jen přehlídkou. Vládla velice příjemná atmosféra. Děti vystupovaly soustředěně a byla také z daleka patrna jejich radost z toho, že přednášejí a mohou ostatním ukázat, co a jak si připravily. Podobná lehkost a klid vládly i při rozborovém povídání, hodně jsme chválili. Kdo by v takovémto případě hledal nedostatky.

2. kategorie ve středu 26. 4. 2000 (4. - 5. třída ZŠ)

V této kategorii soutěžily děti s jedním textem. Dramaturgie textů byla objevná i zajímavá a děti byly dobře připravené. Z našeho regionu jsme poslali tři recitátory na Celostátní přehlídku do Trutnova a to **Petra Honzáka** s textem od J. Trnky *Zahrada*. Zaujal nás jeho příjemný a přirozený projev s nadhledem a vlastním sdělením. Také jeho cit pro výstavbu situace a přehledné rozdělení jednotlivých postav. Petrovi se podařilo citlivě a s lehkostí naplnit velmi pěkně vybraný text.

Marii Polovou s textem J. M. Jirouse - *Ptala se Františky Marta*. Marii se podařilo nastolit legračně strašidelnou atmosféru, ve které ještě sama byla schopna přehledně rozpochybovat děj.

Jakuba Jedliňského s ukázkou z knihy Karla Poláčka *Bylo nás pět*. Hned na začátku sice nasadil ve velké intenzitě, ale přesvědčil nás, že může ještě dál přirozeně stupňovat a reagovat. Jeho vystoupení bylo hravé a živé. Diváky si získal především osobitým sdělením. Popovídání po vyhlášení vítězů proběhlo ve třech skupinách u stolků na sluncem prohřáté verandě.

3. kategorie úterý 2. 5. 2000 (6. - 7. třída ZŠ)

U nás se tentokrát projevila mírná problematičnost této věkové kategorie. Někdy se stávalo, že text, který byl nejspíš vhodný před dvěma měsíci, dětem najednou nestačil a působil na nás spíš jako „zdeděný po mladší sestře“. Proto je třeba obzvláště s dětmi tohoto věku znovu a neustále pracovat na textu, hledat nová úskalí a nové roviny. Myslím si, že recitátoři, které jsme ocenili, tento problém rozhodně neměli. Byla to **Veronika Kubová** s textem I. Hurníka *Na střeše* - ocenili jsme výběr a naplnění textu a to, jak Veronika dokázala nalézt a sdělit téma korespondující s jejím věkem. Předvedla velmi kultivovaný projev a poutavě vystavěla celý příběh.

Gabriela Šimková s textem P. Šruta *Jak mě medvěd sněd* - zaujala nás specifická poloha nadhledu, s jakým Gabriela přistupovala k náročnému a zrádnému textu. Má uvolněný a velmi příjemný projev, smysl pro humor a obdivuhodnou schopnost udržet napětí.

4. kategorie středa 3. 5. 2000 (8 - 9. třída ZŠ)

Musím přiznat, že jsme tentokrát v této kategorii po prvním kole soutěže neměli žádný přímý tip na postup a až druhé kolo bylo rozhodující. U obou postupujících jsme ocenili až druhý text a upřednostnili jsme jej před prvním.

Do Trutnova jsme poslali **Kláru Horváthovou** s textem T. Belka *Tma*. I přes některé přednášečské nedotaženosti ve výstavbě (zejména v prvním textu) pramenící z toho, že se připravovala úplně sama, si recitátorka získala publikum čistou emotivností a silou své upřímné osobní výpovědi. **Tomáše Myšáka** s textem K. Čapka *To přece ví každé malé dítě*. Přednášeč přesvědčil v druhém kole. Text přednesl s nadhledem. Zaujal přirozeným smyslem pro humor. Navázal příjemný kontakt s divákem a bylo zřejmé, že pracuje se svým osobním zážitkem.

Závěrečné popovídání bylo velmi příjemné hlavně proto, že se sami recitátoři s velkým zájmem zapojovali do debaty.

Na závěr bych chtěla ještě napsat, jak příjemné zázemí měla celá tato soutěžní přehlídka. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem, kteří se mnou seděli v porotě a vedli semináře - bylo to pro mě opravdu cenné setkání. Dále děkuji všem spolupracovníkům z divadla Jesličky a také pořadatelům z IMPULSU, díky jejichž starostlivé práci všechno probíhalo hladce. Samozřejmě i recitátorům, bez kterých by tato přehlídka vůbec nebyla.

Václava Křesadlová.

Bechyně

ve znamení batiky a dvorečku
aneb *Exaktní zpráva pokoušející se pojmenovat děje a jevy
vyskytující se na jihočeské regionální přehlídce dětských
divadelních, loutkářských a recitačních souborů Jaro 2000
pořádané již poosmé ve městě Bechyni.*

1. Fakta na úvod:

- 8. regionální předlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů v Bechyni
- Duben 2000 (sedmý a osmý)
- v noci ze čtvrtka na pátek svit polární záře
- polojasno, s občasnými drobnými přeháňkami

- průměrná teplota vzduchu + 7° C
- teplota v sálech místy až k bodu varu
- 13 dětských souborů
- 170 účastníků
- 17 představení (z toho 4 hosté)
- diváci všech věkových kategorií, výšky, váhy i vyznání (někteří i místní)
- 3 lektori (Václava Křesadlová - předsedkyně, Roman Černík, Radim Svoboda a emeritně Marie Poesová).

2. Hodnotící stať

Bechyňská přehlídka dětského divadla má již své ustálené rituály, o které jsme ani letos nebyli ochuzeni. Na úvod opět promluvil ředitel bechyňského kulturního domu a duše přehlídky pan Josef "Tatman" Brůček (Joií). Ve svém projevu opět také neopomněl vedle slov lásky připomenout pravidla nezbytná k soužití pod jednou střechou - všichni účastníci přehlídky v kulturním domě nejen hrají, ale i přespávají, odpočívají připravují se atd. K dobré tradici přehlídky patří i druhé vystoupení pana ředitele - vyhlášení "jednoho nejlepšího ze všech nejlepších souborů Jara se zúčastnivších" a následné losování cen, které opět proběhlo již v polovině přehlídky. Tento rituál úspěšně pomáhá oslabovat možné "soutěžní" napětí tohoto divadelního setkání. Opět bylo také umožněno ani přehlídce hostovat souborům, které se nechtějí nebo ani nemohou účastnit celostátní přehlídky Dětská scéna (letos to byly například studentky ze SPgŠ v Prachaticích). Uvedené konstanty každoročně vytvářejí bezpečné zázemí pro očekávané proměnné - úrodu dětských divadelních představení. Jaká tedy byla tato úroda?

2.1. Představení zařazená do výběru pro Dětskou scénu 2000:

2.1.1. (pátek 9:10) Na hradě královském - *DS J. K. Tyla Suchdol nad Lužnicí, vedoucí Božena Tlačilová a Jan Valášek.*

Suchdolský soubor pracuje ve stylu tradičního až "obrozeneckého" ochotnického činoherního divadla. Představení bylo napsáno, zrežirováno a nacvičeno vedoucím souboru bez ohledu na potřeby dětí hrát si, objevovat, tvořit. Autorská, rádobý historická divadelní hra či pohádka nenabízela ani skutečná historická data, ani dramatické situace, autorovi se nepodařilo ani vybudovat kompozici příběhu. Výsledkem byla nuda na jevišti i v hledišti, kterou nerozzpýtlilo ani vpašované vystoupení skupiny historického šermu.

2.1.2. (pátek 10:55) Jak šlo vejce do světa. Otvírání studánek. Jak se Honza učil latinsky. *Kamarádi ZŠ Bělčice,*

Věkově různorodý soubor nabídl trojici drobných výstupů (ilustrované vyprávění, recitační pásmo a malý činoherní výstup). Společným jmenovatelem těchto výstupů byla nezvládnutá dramaturgie, pouze popisné výtvarné prostředky a u dětí jen malé vybavení pro jevištní jednání.

2.1.3. (pátek 11:30) O dvou myškách. *ZŠ Humpolec*

Trojice děvčat mladšího školního věku vystoupila se společným přednesem jedné básničky. V tomto velmi krátkém výstupu tvořeném partem vypravěče a dvěma postavami dívky naznačily, že by byly schopny pravdivého ztvárnění dramatické situace. Škoda, že minimální text pro tuto schopnost nenabídl dostatečné podmínky a neumožnil dívkám přinést nějaké významnější sdělení.

2.1.4. (pátek 11:50) Mořská panna a kuchař Sam. *Krucipísek ZŠ Písek, vedoucí Jana Pašková.*

Pohádku Pavla Šruta v dramatisaci Milady Mašatové představil v Bechyni početný soubor tvořený převážně dívkami z páté až sedmé třídy. Představení bylo postaveno na výrazné výtvarné stránce (batikovaná prostěradla, batikované sukně, pestré paruky, třpytky na obličejích atd.) a stránce hudební, což navozovalo stylovou rovinu muzikálu. Špatně nastavená, hlasitá reprodukováná hudba (vlastní a poněkud jednoduchá) neumožnila porozumění zpívanému textu. Temporytmus představení a také soustředění dětí byly bohužel nevhodně narušovány složitými a málo funkčními přestavbami. Málo čitelné byly také vztahy mezi hlavními postavami.

2.1.5. (pátek 14:45) Slavík. *Divadlo Za rohem České Budějovice, vedoucí Alena Vitáčková.*

Ačkoli soubor v programu inzeroval činoherní představení podle pohádky H. CH. Andersena, podle nejvýraznějších prostředků (hudba, zpěv, tanec), šlo spíše o muzikálovou produkci. Činoherní "dvoreček", jímž představení začínalo, se s hlavním příběhem vůbec nesesetkal. Hudba, taneční čísla i zpěv se vyznačovaly prvoplánovostí, neobjevností, u dětí nedošlo ani k jednání slovem, protože byly často nuceny nefunkčně sborově opakovat některé repliky. Velkou otázkou nad tímto představením je, zdali muzikálová forma může naplnit téma původního Andersenova textu o kráse prostoty a přirozenosti. Děti působily spíše jako v zajetí určené formy, než že by jí svou účastí naplňovaly. Rozložení herecký partů staví do popředí spíše "hvězdy" souboru, než skutečné hlavní postavy příběhu.

2.1.6. (pátek 16:15) Čau pohádka. *DS Úsměv Bělčice, vedoucí Drahomíra Heverová.*

V tomto představení si děti před publikem hrály, jak si hrají. Vystřídaly celou řadu běžných her (hry s míčem, losování, rozpočítávání, zlatá brána). Uvnitř těchto her se skrývala jakási pohádka, kterou nebylo možno zcela odhalit, protože nebylo s jasností vystavěno oddělení světa příběhu a dětských her, prolínání obou nabízených rovin bylo spíše zatemňující než ozvláštňující. Z nepřehledného představení vystupovaly momenty přirozené dětské hravosti, které však výslednému divadelnímu celku nepomohly.

2.1.7. (pátek 16:50) O nehodném prodáváči novin Bohouškovi. *6. ZŠ Tábor.*

Táborský soubor starších dětí využil ke svému představení pohádku Vladimíra Neffa v úspěšné dramatisaci Mirka Slavíka. Soubor však předlohu nedokázal naplnit vlastní jevištní formou. Představení ohlušovalo prvoplánové přehrávání a velmi křečovitý projev hlavní protagonistky, příjemným kontrastem naštěstí bylo umírněné a z vlastního somatotypu vycházející hraní představitelky novináře Břetislava. Ostatní sbor ničím nepřispíval svou přítomností na jevišti celkovému tvaru. Také kultivovaný vícehlasý zpěv nepropojil jednotlivé části příběhu, ba naopak působil přebytečně.

2.1.8. (sobota 9:00) Dárečci - *Hudradlo Zliv, 4. oddíl, režie Mirek Slavík.*

Představení hrály děti staršího školního věku. Skládalo se ze čtyř jevištně zpracovaných anekdot, které měly společné téma rodinných a sourozeneckých vztahů. Tyto však byly představovány v karikované, vyšínuté podobě. Intermezza mezi jednotlivými částmi vytvářely písňové zpívané chórem všech hrajících. Tato kompozice naznačovala kabaretní postup, který však již méně umožňovaly "dovysvětlující" písňové texty, také příliš lyrický charakter hudby byl s charakterem jevištního dění v nefunkčním rozporu. Představení vycházelo z dobře zvládnutého jednání dětí a přesně vymezeného a naplněného jevištního prostoru. Jevištní prostředky byly jednoduché, ale funkčně spojují představení v jednotný celek. Představení vychází z pocitů a zkušeností náctiletých a zároveň se k nim obrací jako ke svému ústřednímu divákovi.

2.1.9. (sobota 10:25) Pan Malililínek a velryba. *Drak Vlachovo Březí, vedoucí Tařána Tláskalová.*

Do kolektivní recitace Tuwimovy básně ze sbírky Zázraky a divy místy vstupovala čtveřice aktérů se svou vlastní tvořivou hrou. Tyto děti, všechny mladšího školního věku, však ne vždy dokázaly oddělit svůj zveřejněný život na jevišti od potřeb, které sebou nesl vlastní text a na něm vystavěné jevištní dění. V některých momentech však dokázaly děti diváka kontaktovat. Tyto momenty ale zůstaly někdy skryté pod množstvím nápadů často pouze ilustrujících text, někdy, bohužel, šlo o nápady pouze prvoplánové.

2.1.10. (sobota 13:45) Celé léto v jediném dni - *ZUŠ Jindřichův Hradec, režie Zuzana Jirsová a Radek Marušák.*

Představení postavené na zajímavém literárním textu (sci-fi povídka Raye Bradburyho) s vážným tématem nabídla smíšená skupina složená převážně ze starších dětí. Na představení bylo zřetelné a sympatické, že tvůrci vycházeli z improvizáčních rozehrávek dětí, kterým je i přímo v představení vymezen prostor. Hlavním prostředkem sdělení je jevištní akce dětí, která je doplněna jen minimálními rekvizitami (plechová skříň, sluneční hodiny). Určitě bude důležitá do budoucna téma týkající se vztahů skupiny a jednotlivce, které představení nabízí, posílit důslednější vystavbou dramatického příběhu, také přesnější práci s použitými výtvarnými prostředky a zvoleným jevištním prostorem.

2.1.11. (sobota 14:25) Princezna na hrášku - 1. Oddíl zlivského Hudradla, režie Mirek Slavík. V tomto představení, postaveném na osobitě zpracovaném, srozumitelném a pro určený věk přehledném textu, se představily nejmenší děti souboru. Text zachovává Andersenovu poetiku a zároveň nabízí prostor pro vyjádření vztahu mezi hrajeícími dětmi. Výsledný jevištní tvar byl vystavěn na minimálních, ale funkčně využitých prostředcích (praktikábl, matrace, minimální kostýmy). Pro lepší orientaci divákovu by bylo jistě užitečné zpřesnit vztahy mezi postavami v příběhu. Toto představení může být důkazem pro to, že lze dospět i s tak malými dětmi k dramatickému celku, jsou-li k tomu odpovídající podmínky.

2.2. Představení hostujících souborů:

Na letošní bechyňské přehlídce vystoupily jako hosté tři soubory se čtyřmi představeními. *Dětský soubor DS Zdeňka Čelíkovského z Petrovic u Sedlčan* nabídl své představení určené dětskému publiku - **Jak kašpárek učil čerty zpívat**. Jeho poetika vychází z tradiční ochotnické (naivistické) činohry. Představení většinou svých prostředků (scéna, kostýmy, rekvizity, způsob herectví) poučeně naplňuje požadavky zvolené stylové roviny i žánru zčinoherněné loutkové hry. Dětem, které hraní zjevně baví, vedoucí Petr Štěpánek připravil poměrně bezpečný prostor, ale je otázkou, zdali je může posunout někam dál nebo dokonce výš. Dvě představení divákům nabídly dívky ze SPgŠ z Prachatic pod vedením Iwany Bečvářové. První prachatické představení (O. Daněk: **Zdáleka ne tak ošklivá, jak se zdálo** - šlo o dialog nevěstky s Prokopem Holým) bylo jen ukázkou hereckého cvičení dialogu. Druhé představení téže školy, **Oslí uši a modré vousy** (Alena Drahovzalová) se snažilo být divadelní pohádkou určenou dětem. Už sám výběr textu byl šlápnutí vedle, hloupá agitka o tom, jak se děti mají chovat ke svým učebnicím, těžko může být někým brána vážně. Představení prachatických nedokázalo nesmyslnost a primitivnost textu vyjádřit. Ačkoli vedoucí v diskusi hovořila o nadsázce, v samotném představení po ní nebylo ani stopy, v žádném momentu představení nebylo možno zachytit postoj budoucích učitelů k této hlouposti. Naopak s pivořením a prázdným přehráváním, kterým se v tomto představení aktérky prezentovaly, souzněla i konvenční, prázdně dekorativní scénografie (batikované látky stejné jako u Daňkova dialogu). Vrcholem nevkusu a neumětelství byl závěr, v němž dívky nutily obecenstvo k deklamování stupidního poučení. Toto představení mezi lektory vyvolalo otázku po tom, jakým způsobem se na SPgŠ v Prachaticích učí pedagogické a psychologické disciplíny, jaké je pojetí dítěte a vztahů učitele k němu. Skutečným kontrastem k prachatické "pohádce" bylo představení **Skupinka**, se kterou do Bechyně *pod vedením J. Juráše* přijel **soubor dramatických činností Prasetaun z Výchovného ústavu v Jihlavě**. Pohybově dramatická koláž ("smetištní skrumáž" - program představení) s výraznou hudební složkou, jejímiž protagonisty byla pětice pubescentů, nabídla jasné životní sdělení podpořené promyšlenými, provázanými a aktérům adekvátními prostředky. Výsledkem je působivé představení, pracující s moderním divadelním jazykem.

3. Fakta na závěr:

- Přímý postup na Dětskou scénu 2000 v Trutnově - **Dárečci** (4. oddíl souboru Hudradlo Zliv)
- Návrh pro programovou radu DS 2000 k širšímu výběru - **Celé léto v jediném dni** (ZUŠ Jindřichův Hradec), **Princezna na hrášku** (1. oddíl souboru Hudradlo Zliv)
- Přehlídka Jaro 2000 skončila v sobotu 8. 4. 2000 v 16:37

4. Snůška dojmů návdavkem:

- dosti radosti
- přátelská setkání
- dost batikování!
- kam s "dvorečky"?
- otevřenost
- veselé a ukázněné děti
- v zásadě spokojenost (což může být i důsledek vzorné péče organizátorů o lektorský sbor)

Zprávu vypracovali: Václava Křesadlová, Roman Černík

České Budějovice

Jihočeská regionální přehlídka sólových recitátorů proběhla **18. dubna 2000** v **Českých Budějovicích**. Organizoval ji i v tomto roce Jiří Pokorný pod hlavičkou Pedagogického centra České Budějovice a za finančního příspěvku města České Budějovice. Prostory bezplatně propůjčila ZUŠ Piaristické nám. Zúčastnilo se 57 recitátorů ve čtyřech kategoriích, které recitovaly souběžně, takže dětská vystoupení posuzovaly čtyři samostatné tříčlenné poroty.

I. kategorie

Třináct nejmladších recitátorů a recitátorek předneslo texty, které odpovídaly jejich věku a možnostem. Porota ve složení Otakar Bílek, Zuzana Jirsová a Jitka Jelínková ocenila u mnohých bezprostřednost projevu a zvládnutí jednotlivých textových předloh. Cenu si vybojovaly tři recitátorky - **Eva Adamcová** (ZŠ B. Bolzána Tábor), **Adéla Lounková** a **Magdalena Křepelová** (obě České Budějovice).

II. kategorie

Odborná porota ve složení Ludvík Muhlstein, Jaruška Masopustová a Renata Slavíková ocenila vesměs zdařilou snahu o výslovnost a vhodnost výběru literární předlohy. U některých recitátorů pak byl v některých momentech přednes vlivem úporného "nácivku" nepřesvědčivý, umělý až vykonstruovaný - byl zde vidět vliv pedagogů. U některých pak chyběl kontakt s posluchačem, byl postrádán vlastní prožitek, docházelo k rytmickému stereotypu přednesu veršů, občas také k nepřesným přízvukům. Světlou výjimkou jsou dva recitátoři navržení k postupu - **Nina Kolářová** a **Jan Maršálek** (oba ZUŠ Piaristické nám. Č. Budějovice).

III. kategorie

Odborná porota ve složení Aleš Vrzák, Lenka Kubová a Dita Kubešová byla velmi spokojena s dobrým a zajímavým přístupem k výběru a celkové dramaturgii předloh, a to u všech interpretů. U problematických výkonů dokázali všichni recitátoři při pohovoru s porotou sami zdůvodnit svoji volbu. Problémem u této kategorie je u některých dětí nepřesná výslovnost a obecné intonační nepřesnosti. Nejvýraznější výkon v přednesu obou textů předvedla **Jitka Wailgunyová** (Milevsko). Druhou postupující je **Miroslava Bártová** (ZUŠ Piaristické nám. Č. Budějovice).

IV. kategorie

Celkem čtrnáct přednašečů se představilo v relativně snadné cestě z hlediska výběru textů - objevilo se velmi málo poezie. Texty se porotě ve složení Jakub Doubrava, Lenka Krčková a Ivana Trefilová jeví spíše vhodné pro nižší kategorie, nepřiměřené dosaženému věku. Recitátorům jako by chyběla odvaha hledání, snaha o sdělování myšlenek a osobitou výpověď, potřeba a schopnost komunikace s posluchačem. Výjimku představují postupující **Julie Goetzová** a **Václav Wortner** (oba ZUŠ Piaristické nám. Č. Budějovice)

Členové všech porot se shodli, že u mnohých přednašečů chyběla touha podělit se o myšlenky obsažené v předloze, v některých kategoriích pak byla patrná menší snaha o zajímavé a věku odpovídající textové předlohy. Recitátoři často naplňují požadavky pedagogů

(rodičů) a naučí se pedagogem (rodičem) vybraný text, nemají však k němu vztah, neznají (nezajímají se o) „zázemí“ vzniku textu, autora, jeho další díla, dobu vzniku sbírky, atd.

Letošní přehlídka proběhla za velmi dobré spolupráce mezi pořadatelí, členy porot i podílejícími se institucemi. Problémem zůstává špatná informovanost pořadatelů některých okresních kol o konání regionální přehlídky (v jednom z okresů obdrželi recitátoři informace odpoledne před konáním regionálního kola!), přestože byl dopis oznamující vyhlášení soutěže včas poslán na příslušné školské úřady. Doufáme, že se technické i organizační nedostatky podaří v příštím roce minimalizovat.

ze zprávy Jiřího Pokorného

Staňkov

Návrat do staňkovské náruče

Západočeská přehlídka s výběrem na Dětskou scénu stále ještě hledá svou novou tvář. Projevuje se to především hledáním jak stálého hlavního organizátora, tak důstojného a pro přehlídku příjemného místa. Po putování mezi Plzní a Nýřanami se dětské divadelní, loutkářské a recitační soubory letos představily ve Staňkově. Pětistícové město Staňkov

ležící na severu domažlického okresu, které dětské soubory již hostilo na přelomu osmdesátých let, nabídlo opět po letech velmi příznivé podmínky i současnému organizátorovi, kterým se stalo občanské sdružení **JOHAN, divadelně-pedagogické centrum Plzeň**, s nímž úzce spolupracovala **katedra pedagogiky fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni**. Staňkovská základní škola nabídla možnost ubytování a stravování ve školní jídelně, městský úřad přispěl k zabezpečení Lidového domu, místního kulturního zařízení, s ochotou a pomocí přišli i technici z řad místních ochotníků. Příjemné bylo i to, že místní obyvatelé také našli cestu do hlediště. Klidné a přátelské atmosféře přehlídky prospělo rozložení do tří dnů, bylo dost času na diskuse i přípravu představení a také nabídka hrát bez zařazení do výběru na celostátní přehlídku, čehož využily tři soubory. Novinkou byly drobné dílny pro dětské účastníky, které v čase diskusí vedoucích s lektory připravili studenti certifikátového studia dramatické výchovy z plzeňské univerzity.

Program přehlídky tvořila dvanáctka žánrově i druhově velmi pestrých představení, od třídního dramatického pokusu přes recitační pásma po pohybovou studii, od pokusu o skupinovou improvizaci k ambicióznímu divadelnímu tvaru. Také tematickou pestrost nabídl soubor, jejichž členové pokrývali i široké věkové spektrum od žáčků ze tříd prvního stupně až po teenagery drsné mládeže a sličné slečny.

Páteční program obstaral cele ve své režii soubor **HOP-HOP (ZUŠ Ostrov)** vedený Irenou Konývkovou. Hophopáci přivezli do Staňkova tři svá představení, dvě byly školní ročníkové práce. Přehlídku otevřela „rozhlasová“ variace na knihu Leo Rostena **Kaplane!** Představení postavené na slově, téměř recitačně stylizované, už se hraje téměř rok a aktéři si na něm patrně již vyzkoušeli, co je zajímavé. Nedotažená stylizace jednotlivých typů oslabovala možnosti skutečného slovního jednání. Z podobného soudku (ročníková práce) bylo i druhé představení téhož souboru, jevištní variace **Zdá se, že je vítr** (inspirováno textem Petra Krále). Tentokrát byl výchozím prostředkem pohyb a jeho rytmické možnosti. I když bylo představení komplikované problémy se zvukovou technikou, podařilo se aktérům nabídnout publiku zajímavou lyrickou pohybovou kreaci, využívající velmi dobře prostorové možnosti a možnosti rytmických změn. Přestože i toto představení hraje ostrovští déle, jeho stavba dovoluje stále hledat a dotvářet výslednou podobu. Slabším místem je zapojení textu a bohužel i jeho slabší literární kvalita. Jestliže u dvou uvedených představení jde spíše o tréninkové „studýrky“, pak třetí kus **Ondráš nebo Juráš?** nabízel všemi svými prostředky setkání se skutečným kvalitním dětským divadlem. HOP-HOP využil všech možností, početný zkušený soubor s vyrovnanou dívčí a chlapeckou částí, kostýmy, zajímavý námět (zveřejněná inspirace textem Josefa Kovalčuka a zbojnickými příběhy), který nabízel souznění s věkem aktérů, hudební podkres a pohybovou stylizaci i zajímavé a fungující aražování souborů. Představení sice neslo dílčí otázkou především v dramaturgické složce - výstavbou příběhu nebylo dostatečně čitelné téma inzerované v titulu, nebyla dotažena epická stavba. Také hudební (otážka jednotiči stylizace, kombinace živé a reproduované hudby) a výtvarná stránka (přesnost charakterizace a stylizace v kostýmech) zcela nepomáhaly výsledku. Přesto bylo toto představení považováno diváky i lektory za jeden z vrcholů přehlídky. Bylo to především proto, že v dotažených scénách přinášeli ostrovští na jeviště skutečné jednání postav. Zvláště milostné scény s Ondrášovým vyznáním jeho milé byly svou cudností, přesností a přitom velkým vnitřním napětím opravdovým divadelním zážitkem.

Sobotní dopolední blok otevíraly **ZOSMISMĚRKY (ZUŠ Nepomuk)**. Dívčí recitační soubor nabídl své provedení pásma z poezie Jiřího Žáčka pod názvem **Čas supervysokého napětí**. Neobjevná monotónní kolektivní recitace (se slušnou mluvní technikou), sborové pásmo, které se se svou takřka hřbitovní stylizací míjelo s pokusem o poetistickou variaci v nepříliš kvalitním textu. Texty Jiřího Žáčka byly základem drobného představení **Pro slepičí kvoč aneb aprílová škola pro pokročilé děti ze ZŠ Kašperské Hory**. Šlo o zástupce tradičního školního, dokonce spíše třídního pokusu. Bohužel šlo o představení velmi naivní a nepoučené, které ještě zkomplikovala nervozita dětí z cizího prostředí. Velkým kontrastem bylo pak vystoupení stejně starých dětí ze souboru **SLUNIČKO (Obecná škola v Černicích)**, který vede Renata Vordová. Na dětech z Černic bylo zřetelné, že si své party postavené na dobře odpozorovaných zvířecích pohybech užívají, že za ně umí převzít odpovědnost, že zvládají text (drsná africká pohádka **Ze života plameňáků**), dokáží si s ním pohrát stejně jako s pohybem, příkladná je souhra dětí a vyzařující radost z hraného skrze jevištní akci.

V sobotu odpoledne patřilo staňkovské jeviště pokusům o vyrovnání se s velkými společenskými tématy. Plzeňský soubor **NA DNĚ (3. ZUŠ Plzeň - vedoucí Dana Jandová)** přivezl představení **Milionář ?!** postavené na známé pohádce Jiřího Wolkra. Plzeňané ve své inscenaci, využívající ke komunikaci s divákem minimum jevištních prostředků, prokázali v práci s nimi výrazné poučení loutkářskými technikami. Noviny použité jako ústřední znak se v inscenaci stávají nejen rekvizitou, kulisou, ale v některých momentech (stavba věže a uvěznění slunce) dokonce i pokusem o zajímavou jevištní metaforu. Noviny jsou však už samy o sobě médiem černobílým a této jednostrannosti, která je u výchozího textu dobově poplatná, se ve své přímočaré dramaturgii plzeňští bohužel nevyvarovali. S podobnou jednoznačnou ideou přišel i soubor **NARUBY (ZŠ Luby - vedoucí Alena Kindlová)**, který se opíral při tvorbě své výtvarně-pohybové kreační **Meditace č. 1** o sci-fi povídku Itala S. Bajiniho. Nevědomě, ale velmi blízce funkcionalismu stylizovaným představením se lubšití pokusili o vyslovení svého názoru na stupňující se honbu za novými, ale stále odlišnějšími civilizačními výdobytky. Nepřeslechnutelné bylo i vedlejší téma rasismu a xenofobie. K aktuálnímu tématu a sice k reklamami a konzumním životem zhloupělé maloměšťácké češáckosti se vyjádřili členové souboru **ZÁŠKRT (ZUŠ a Gymnázium v Aši, vedoucí Anna Trčková)**. Aktuální téma se pokusili Ašané ve své produkci **Jako vejce vejci** naplnit neobvyklým pokusem postaveným na (u této kategorie) nezvyklé volnosti v improvizacích. Bohužel aktéři představení Jako vejce vejci zatím postrádali dostatek vybavení a asi také životních zkušeností, aby dokázali udržet rytmus poměrně dlouhého představení. Orientaci diváků na tak rozlehle ploše bohužel nepomáhá ani nejistá dějová linka, ani nepřesně postavené typy. Z opačného konce než ašští se vydal soubor **NA POSLEDNÍ CHVÍLI (ZUŠ Ostrov, vedoucí Lucie Veličková)**. Jejich představení vychází z dobře připraveného, byť drobného nápadu, ale hlavně velmi dobré znalosti možností souboru, jejich vnitřních vztahů. **Ach, to je svět**, vzdychají s patřičnou dávkou ironie a nadsázky ostrovské slečny a jejich už skoro chlapáctví kamarádi. A že si ke svému špičkování (slovnímu, gestickému, prostorovému, ale i hudebnímu) vybrali poměrně známé kousky z pokladnice lidové slovesnosti, se ukázalo poměrně šťastnou volbou, v jejich podání se

naivním lidovým textům dostalo velmi příjemné a důvěryhodné resuscitace. Samý závěr přehlídky tvořila dvě představení přihlášená jako nesoutěžní: Zajímavý celek, **Jiskření** (podle povídkových textů Daniely Fischerové), byl zatím ještě v syrové podobě, představilo siamské dvojce **DRAČICE + ČERTÍCI** ze **ZUŠ v Horšovském Týně** (vedoucí Dana Žáková). Aktéři se nebáli přizpůsobit si velký prostor sálu a vyjít do prostoru, který potřebovali. Zajímavá stránka jevištního provedení (kostýmy, zvuková stránka, pohyb) dávají tušit, že v budoucnu bude toto představení po větším vyhrání a usazení zajímavé a inspirativní. Přehlídku uzavřel soubor **ZUŠ Staňkov** (Jitka Pluháčková), který nabídl své veselé připomenutí času vánočního - představení **Nejkrásnější pusa**. Drobná zábavná situace, anekdota, byla dětmi předvedena s velkým gstem.

Lektorský sbor ve Staňkově pracoval pod vedením Jiřího Pokorného ve složení Olga Bláhová, Ajka Pospíšilová a Roman Černík. Na celostátní přehlídku Dětská scéna 2000 byly vyslány oba ostrovské soubory (HOP - HOP a Na poslední chvíli) spolu se Sluníčkem z Černic a souborem NARUBY z Lubů. O výbornou produkci západočeské přehlídky se postarala vedoucí Johan centra Pavla Boušková.

Roman Černík

Ostrov

Ostrovská jistota recitátorům prospívá

K západočeskému dětskému přednesu už Ostrov a jeho pečliví a milí organizátoři regionální přehlídky - Dům kultury a Základní umělecká škola - snad už neoddělitelně patří. Ze všech kroků, od pozvánek přes vlastní organizaci až po slavnostní vyhlášení s drobnými cenami, je patrná nejen zkušenost, ale také jejich zaujetí přehlídkou.

V klidném důstojném prostředí je pak jistě i recitátorům příjemné přednášet a jistě je i toto v mnohém dobrém inspiruje. Jaké to tedy letos v Ostrově bylo? Početná **první kategorie** letos nenabídla žádné překvapení ani v osobitém a originálním projevu, ani ve výběru přednášených textů (početný J. Žáček a podobné stálice). Příslibem do budoucnosti však může být u řady recitátorů potěšitelná přirozenost a kultura mluvy. Zato **kategorie druhá** letos příjemně překvapila. Také proto lektori udělili vedle postupových cen i řadu čestných uznání. Naopak velká rozdílnost výkonů byla letos charakteristická pro **třetí kategorii**, do níž se asi nejsilněji promítla velká rozdílnost v úrovních okresních soutěží a jejich porot. Proto v této kategorii vedle sebe stály ještě „dětinská“ školní odříkávání, pokusy o kvalitním jazykem i lidským přístupem podpořené výpovědi i svébytná esteticky hodnotná vystoupení. Právě pro tuto kategorii přednášečů se ukazuje jako nejkompikovanější nalézt adekvátní text i důvěryhodný interpretační postoj k němu. To, co se ve třetí kategorii začíná někde vyklubávat, už máme tendenci ve čtvrté kategorii tak trochu a priori předpokládat i vzhledem k životním i recitátorským zkušenostem (mnozí z recitátorů se na přehlídkách objevují více let), ale jak je to doopravdy? **Čtvrtá kategorie** se rozhodně v Ostrově letos představila velmi pestrou a zajímavou dramaturgií, která šla od klasiky (velmi dobrý Puškin v podání Věry Bečkové z Ostrova) přes moderní poezii (skutečně silný zážitek nabídla svým přednesem Prévortovy básně Jak namalovat podobiznu ptáka plzeňská Monika Bryšová) až k současné literatuře (velmi dobře vybraný a pro sebe připravený Saroyanův text uvedl Zdeněk Konývka). Bohužel se ale ukázalo, právě ve čtvrté kategorii, že nedostatek poctivé přípravy nebo soustavné práce může přivést ke zplanění i dříve velmi dobré recitátory.

Ostrovská přehlídka dětského sólového přednesu v Ostrově proběhla velmi úspěšně. I když místní Dům kultury z padesátých let zvenku působí hodně málo poeticky, atmosféra, kterou se podařilo i letos organizátorům uvnitř vytvořit, se určitě pro mnohé z účastníků stala výzvou k práci s literárními texty i v letech následujících.

Roman Černík

Nový Bor

Severočeská přehlídka se konala dnes už tradičně v Městském divadle v Novém Boru. Divadlo má výbornou viditelnost i akustiku, což je pro dětské divadlo nespornou výhodou. Díky dobré organizaci se podařilo absolvovat 13 představení (10 divadelních a 3 recitační) celkem svižně i s přestávkami. Po skončení celého programu a po vyhlášení postupujících souborů byl i čas na diskusi souborů s porotou ve složení František Zborník (předseda), Vladimíra Lačná, Lenka Hausdorová.

Soubory byly různě zkušené, ale překvapivě se tu objevilo mnoho zajímavých nápadů, i když většinou bohužel nedotažených. Příkladem může být představení **ZŠ Mozartova z Jablonce nad Nisou Cesta za modrým motýlem**. Soubor bezpochyby našel výborný text, ale v inscenační rovině zůstal u prvních, byť velmi dobrých, nápadů. Podobně na tom byla i **Sněhurka DDS Rubínek** (doporučeno do širšího výběru). Výhodou této skupiny byla však větší zkušenost. Děti na jevišti působily přirozeně a zaujatě jednoduchým příběhem. Za vidění určitě stojí představení **Svobodné obecné školy Jablonce Zkrátka děda Tomáš**. Předlohou jim byl text Miroslava Slavíka napsaný pro jeho soubor Hudradlo. Představení bylo propracované a byl tu vidět pořádný kus práce. Porota také dlouho zvažovala jeho navržení do širšího výběru. Závažným problémem tu však byla technická nevybavenost protagonistů a to hlavně po jazykové stránce – mnohdy nebylo textu rozumět (to byl ovšem velmi častý jev). Příjemným zážitkem bylo i představení věkové nejmladší skupiny ze **ZŠ Mníšek Zima je, zima je, každý se raduje**. Šlo vlastně o pásmo z lidové poezie a písní. Bylo tu vidět zaujetí hrou a spontánnost dětí. Za zmínku stojí také tanečně pantomimické představení **ZŠ Povrly Šach – mat**. Inspirací tu byl soubor černých a bílých šachových figur, na jehož pozadí se odkrývaly vztahy mezi jednotlivými figurami. Zase tu byl problém s technickou vybaveností, tentokrát z pohybové stránky. Soubor tu však otevřel dveře novému žánru, který zatím stojí spíše na okraji zájmu dětských souborů. Druhým představením doporučeným do širšího výběru byla muzikálová **Perníková chaloupka** ze **ZUŠ Litoměřice**. Byla tu vidět spolupráce všech oddělení ZUŠky. Děti působily sebevědomě a bylo vidět, že mají poměrně bohatou zkušenost s vystupováním na jevišti. Za bohatými dekoracemi a kostýmy se však ztrácela přirozená hra a představení někdy působilo až operetní umělostí. Někdy by méně opravdu bylo více. Posledním představením, o kterém budu psát, je představení vybrané k přímému postupu na celostátní přehlídku. Už tradičně je to **DdDd ZUŠ Děčín, tentokrát s Velice americkou pohádkou**. Soubor nezapře bohaté divadelní zkušenosti. Příběh je tu vyprávěn humornou formou s použitím jednoduchých, ale sdělných prostředků. Kromě dětí tu hraje i loutka a vedoucí souboru Jana Štrbová (i když ta jen na kytaru).

Na závěr už mi zbývá jen poděkovat organizátorům a popřát jim i všem souborům mnoho štěstí a chuti do další práce.

Lenka Hausdorová

Ústí nad Labem

Severočeskou regionální přehlídku dětských recitátorů pořádal stejně jako v minulých letech Ústecký Dům dětí a mládeže, v jehož prostorách se také celá akce konala. (Tentokrát však bez Jany Veselé, která je na mateřské dovolené a jejíž práci - ovšem bez Janiných zkušeností - převzala Petra Holasová. A Janina přítomnost a péče velmi chyběla.)

Přehlídka se konala v sobotu **15. dubna 2000**. Naštěstí se oproti loňsku podařilo, že regionální přehlídka sólistů a souborů (recitačních, divadelních a loutkářských) nebyla ve stejný den, nicméně se sobota jako den v týdnu ukázala být dnem nevýhodným, a to

z důvodů poměrně špatného dopravního spojení v tomto územně rozsáhlém regionu. (Týkalo se to hlavně nutnosti odjezdu nejpozději v 15.00 hodin z Ústí.) Bylo by proto do budoucna lepší pořádat přehlídku ve všední den.

Časově byla přehlídka uspořádána tak, že dopoledne od 9.30 hodin přednášely děti z I. a II. kategorie (obě kategorie současně) a tato část přehlídky byla i s úvodní přípravou dětí, s rozborovým seminářem a pohovorem s recitátory skončena do 11.30 hodin. Děti ze III. a IV. kategorie byly pozvány až na odpoledne (zahájení ve 13.00 hodin), čímž se stalo, že dopoledne vznikla (zejména pro porotu) zbytečně dlouhá prodleva a odpoledne pak tento pročekaný čas chyběl (porotě i recitátorům). Stálo by patrně za pokus pořadí kategorií změnit nebo přehlídku rozvrhnout tak, aby pro recitátory starších kategorií byl dostatečný časový prostor (delší a náročnější texty, dva texty připravené pro přednes, dvoukolová přehlídka v těchto kategoriích), a to bez ohledu na to, který den v týdnu se přehlídka napříště uskuteční.

A konečně: Myslím si, že by napříště bylo dobře, aby přehlídka byla nazývána přehlídkou (byť postupovou a všem je jasné, že postoupit může jen někdo) a nikoli soutěží. S tím také krom jiného souvisí i udělování ocenění. Osobně jsem přesvědčena, že není nutné, aby bylo vyhlašováno 1. - 3. místo. I když budou uděleny tři ceny, z toho dvě s postupem, je i tak jasné, že ti, kteří postupují, jsou patrně lepší než onen třetí. Navíc soudím, že by bylo dobré, kdyby každé přednášející dítě dostalo byť maličkou drobnost, která nestojí mnoho peněz, ale udělá mnoho radosti.

K jednotlivým kategoriím:

I. kategorie (18 dětí) se kromě výrazných, živých, přirozených, kontaktních, adresných a osobitých přednesů, jež byly také oceněny, vyznačovala sice celkem dobrým dramaturgickým výběrem textů (až na Erbenovu Polednici), ale na druhé straně vnějším „vymalovaným“ přednesem, vlnkovaním, tlačáním na hlas, nepřirozeným frázováním a vnějším gestem.

II. kategorie (21 dětí) měla rovněž celkem dobrou, věku a přednášečům odpovídající dramaturgii (až na Erbenovy balady a Havlova báseň o vráně, která chtěla zpívat v opeře). Celkově však i v této kategorii byla úroveň poměrně slabá, charakterizovaná především nepřirozenou intonací (vlnkovaním, dokola se opakující monotónní intonační vzorec), vnějškovostí přednesu (počínaje absencí vnitřního zaujetí a konče vnějším „malováním“ slovem, hlasem, gestem), dále nedobrou technikou řeči a výrazu a absencí pointy.

III. kategorie (19 dětí) měla poměrně slušnou úroveň, i když i zde se objevovaly prohřešky, které jsou v této kategorii zbytečné (vlnkování, nelogické frázování, nesprávné přízvukování, nedobrá kultura řeči vycházející z nedobrého držení těla). Zároveň ale mnozí recitátoři (více, než bylo oceněno) prokázali, že vědí, co a proč říkají, že mají smysl pro humor a jeho sdělení, že mají smysl pro pointu, pro autorovu poetiku a že jejich přednes je osobitý a adresný.

IV. kategorie (20 recitátorů) měla celkově slušný dramaturgický výběr, ale: ve většině případů chybělo přednesům vlastní stanovisko, vnitřní zaujetí a adresnost, to vše provázeno opět šumly, vlnkovaním (!), povoleným postojem těla (a pak i mluvy) a nebo druhým extrémem - vnějším „hraním“.

Porota (J. Vobrubová, E. Venclíková, E. Winterová, A. Pavlíková, D. Hlavatá, E. Herdová, M. Peterková a pracovnice DDM Ústí n/L.) pracovala v jednotlivých kategoriích v tříčlenných skupinách (někteří porotci ve dvou kategoriích) v dobré osobní a odborné shodě, až na M. Peterkovou, jejíž hodnocení a stanovisko bylo přímo „předpotopní“ - líbilo se jí vše, co je v dětském přednesu hodno kritiky. Součástí přehlídky byla společná naladění recitátorů v jednotlivých kategoriích (což přispělo k vytvoření dobré atmosféry mezi všemi účastníky - dětmi, porotou i dospělými doprovody), jakož i rozborové semináře pro recitátory a jejich doprovody, sledované se zájmem a aktivní účastí dětí i dospělých.

Za spolupráce Jany Vobrubové
sepsala Eliška Herdová.

Brno

Opět CVC Lužánky, opět Petra Rychecká a Tomáš Doležal, opět příjemná atmosféra, jakou dovede vytvořit tato šikovná dvojice hlavních organizátorů, kteří svou práci vykonávají s dobře vyváženou smесicí humoru a zodpovědnosti. Po tři dny (**31.3. - 2.4. 2000**) se jeviště plnila dětmi i malinko odrostlejšími z osmnácti divadelních či recitačních souborů, které se plny očekávání sjely z celého jihomoravského kraje. Díky dobré organizaci měly děti možnost setkávat se navzájem nejen na chodbách a v hledišti, ale také v každodenním dětském diskusním klubu, a povídat si o zhlédnutých představeních. A co

více, každý soubor měl možnost vyslat ze svých řad jednoho člena do dětské poroty, která měla právo hlasu při celkovém vyhodnocování přehlídky. Jaká byla radost velké poroty (zde příjemně nazývané lektorský sbor), když se v závěru ukázalo, že její rozhodnutí o nominacích souborů do národní přehlídky plně koresponduje s pohledem dětské poroty!

A teď už k představením samotným. Z celkového počtu osmnácti jich dvanáct spadá do kategorie divadelních tvarů. Začneme těmi problematictějšími, o kterých lze souhrnně říci, že dramaturgická výstavba jejich příběhů byla velice slabá a nesrozumitelná, což vedlo k nečitelnosti tématu a neoslouení diváků. Také vztahy mezi postavami a jejich změny byly jen zkratkovitě nastíněny, mnohé z nich navíc formou symbolů a stylizace postav a jednání v situacích, které přímo volaly po přirozené dětské hravosti, již nebyl dán prostor. V představení **Švec a všichni čerti** souboru **Brepty 1 Sněžné** se divák ztratil v nesrozumitelnosti zápletek a jejich řešení. **ZŠ Starý Poddvoron 1** ztvárnil Bradburyho povídku **Margot**. Bohužel nepřesvědčil o tom, že děti byly schopny prožitku tématu tak silného a bezvýhodného osamění, a že vědí, o čem hrají. **ZUŠ Nové Město na Moravě** přivezla příběh Aloise Mikulky **O pánovi, který psal něžnou povídku**. I zde bylo shledáno nešťastným převedení originálního textu do scénáře, děti se neorientovaly jak v příběhu, tak ani ve svých postavách a vzájemných vztazích. Zoufalým pokusem o anglickou konverzační komedii, která převyšovala schopnosti dětí, bylo představení **ZUŠ Uherské Hradiště Strašidlo cantervillské**. Aktéři byli zcela ztraceni v textu a v prostředí vysoké anglicko-americké aristokracie, což jim nedovolilo přirozeně na jevišti vystupovat a jednat. Proto představení sklouzlo do velké strojenosti a už zmíněné nefunkční zkratkovitosti,

podpořené velkou mírou stylizace hlavní postavy strašidla a neúčelným mícháním žánrů. **ZŠ Starý Poddvorov 2** prezentovala příběh **Švec a čert**, který by se lépe ujal jako součást folklorního pásma, než jako samostatný divadelní kus. **Begy Třebíč** s příběhem **Přijela k nám bábi** (část Mikulášových patálií) předvedla cosi jako základ pouličního představení s nevyváženým přístupem ke zpracování postav a s podivným tématem - babičky jsou k rozvracení rodin. Krkolomným pokusem byly i **Čertovinky ZUŠ Břeclav**, které sestávaly z koláže jakési divadelní recitace troskotající na základní nevybavenosti dětí, které pouze „odkolovrátkovaly“ naučený text.

Naopak příjemným zážitkem se stal experiment divadelního muzikálu **DDS Fotbal Brno Hali a Holí**. Základem byl originální text podpořený autorskou hudbou a písněmi, určitou mírou stylizace a skupinovou choreografií. V rámci příběhu jsme si mohli vychutnat situace jakoby šité hercům na tělo, a to jak textově, tak i jednáním. Divácký zážitek byl bohužel narušen přílišnou komplikovaností, nejasností prostoru a času děje a jeho roztržitostí vinou nedokončených příběhů vedlejších postav, které do základní linky příběhu vlastně nepatřily. Dalším zajímavým představením byla **Zahrada DDS Přindem Brno**. Srozumitelnost příběhu byla sice trochu oslabena klesajícím rytmem v některých situacích, zmatečností v řešení prostoru a používáním nadbytečných ilustrativních rekvizit, poskytla však obrovský prostor pro přirozené jednání účinkujících dětí, na nichž bylo znát zaujetí a radost ze hry. Také **DDS Domino Brno** potěšilo zejména mladší diváky příběhem **Otik je žirafa**, ve kterém jsme mohli sledovat neuvěřitelnou divadelní vybavenost účinkujících dětí, příběh plný komických postav doplněný jednoduchými hudebními vložkami a práci s obrovskou loutkou žirafy.

Do širšího výběru na národní přehlídce bylo doporučeno představení **Brigitina svatba DDS Brnkadla Brno**. Je koncipováno jako *commedia dell'arte* plná akčního humoru s příjemnou mírou erotických prvků. Děti byly naprosto ztotožněny s typovými postavami a přesvědčily nás o přirozenosti jejich jednání na scéně. Drobným problémem byla nejasnost postavy Lelia, která silně asociovala Shakespeareova Hamleta. Na přímý postup bylo nominováno šokující představení **SDV Prasetau Jihlava Skupinka**, které je výpovědí o rozdílnosti světa, jež považujeme za „normální“, a světa, ve kterém žijí kluci v „pastáku“. Čtyři kluci z výchovného ústavu se objevili na jevišti se svou hrubostí a sklonem k násilí prokládaným přirozenou potřebou sounáležitosti i něžnosti člověka. V mnoha velice silných scénických obrazech ukázali nemožnost (a nechut?) zařazení do tzv. zdravé společnosti s jejími základními (řádoby funkčními) prvky a jevy. Celé představení je dobře dramaturgicky vystavěno, snad jen neurčitost konce a ne vždy jasný vzájemný vztah akterů jej malinko oslabuje.

V kategorii **recitace** vystoupilo šest souborů. Jedni z nejmladších účastníků přehlídky z **DDS Kohoutek Třebíč** předvedli pásmo básní nazvané **Piráti a moře**. Představení neneslo žádnou významnou výpověď a i celkové scénické zpracování nasvědčovalo tomu, že se jedná spíše o příspěvek do školní akademie. Další z nejmladších - soubor při **ZŠ Tasovice** s básní **Sedmá hlava** bohužel nevyužil (v textu zřetelných) vztahů mezi postavami (hlavami) a sklouzl k pouhému odříkávání vět. **Gymnázium Kroměříž** si vybralo básnickou sbírku **Tulíkráska**. Dívky přednesly významově nesouvisející básně a pokusily se je doplnit pohybem, který působil značně secvičeně. Pouze v textech vypovídajících o problémech jejich věku, které se ve 13 letech točí hlavně okolo vztahů s kamarádkami, se divák cítil osloven. Dívky z **SDV Thalia Vyškov** si k prezentaci vybraly stejnou sbírku poezie. Podařilo se jim hned zpočátku vytvořit kontakt s divákem, a proto jejich výpovědi o sobě samých byly přirozenější, bohužel však zastíněny přebytečným scénografickým a choreografickým plánem.

Do širšího výběru byl vybrán **DDS Brepty 2 Sněžné**, který přednesl jednoduchý text se silnou výpovědí o pocitech třináctileté dívky nazvané **Rose des Flandres**. Čitelnost hlavního tématu zrady zřetelného už v textu byla podpořena také scénickými obrazy ilustrujícími dějovou linku. Celkovou náladu recitace však malinko ztlumila první situace ve škole a nadbytečné, technicky ne vždy dobře zvládnuté užívání zástupných rekvizit postav, které mělo sloužit k lepší orientaci diváka v příběhu. Na přímý postup bylo nominováno pásmo textů **Doupě latinářů** zpracované **ZUŠ Prostějov**. Přes krátkou počáteční strojenost se děti nádherným způsobem dostaly do nadhledu nad absurdní text, který v jejich podání posluchače opravdu pobavil. Diváci si zažili upřímnou hru se slovy, vztahy, příběhy i prostorem.

Na závěr něco málo pro učitele, vedoucí, nadšence a jiné dobrodruhy, kteří se svými soubory přijeli na regionální přehlídku do Brna.

Pánové a dámy, díky Vám.

*Díky Vám za to, že jste ochotni věnovat čas dětem a divadlu či recitaci.
Je to celé naší české kultuře potřebné.*

Žanda Hrubá

Třebíč

Jihomoravská regionální přehlídka dětských recitátorů v Třebíči proběhla **28. dubna 2000** v KD Pasáz a v Národním domě. Finanční podmínky jsou rok od roku horší, takže slábné naděje, že by mohlo být toto pravidelné setkávání prodlouženo aspoň o jeden den, který by zvýšil důstojnost a smysluplnost akce tím, že by si děti jednotlivých kategorií mohly být navzájem diváky (zatím to platí jen napůl) a že by povídání s lektorským sborem (porotou) nebylo vyhrazeno jen pro ty, kterým ještě neodjíždí z Třebíče poslední autobus.

Štěstím pro všechny zúčastněné je ale skutečnost, že přehlídka probíhá pod laskavou taktovkou Jaroslava Dejla, který dokáže všechny potenciaální nedostatky vyvážit svým nenuceným a vtipným vystupováním v roli organizátora, moderátora, v případě nutnosti i porotce. Nutno ale dodat, že na vsťicné a uvolněné atmosféře přehlídky se vydatně podílejí i pečlivé organizační spolupracovnice J. Dejla z Domu dětí a mládeže, z Městského kulturního střediska a Školského úřadu.

I. a II. kategorie recitovala v Národním domě pod dohledem lektorského sboru ve složení: Radka Blatná-Dokulilová, Hana Dvorská jr. a Jaroslav Dejl.

V **I. kategorii** bylo deset recitátorů z okresů Třebíč, Žďár, Vyškov, Jihlava a Znojmo. Dramaturgický výběr byl slušný, převažovala poezie od Hrubína přes Kriebla, Vodňanského, Žáčka ke Šrutovi. Dítka byly poměrně slušně mluvně vybavené a při věci. Nejvíce zaujali **Josef Mutl** z Jihlavy s básničkou Jiřího Žáčka **Nebojsa** a **Pavína Mrkosová** ze Žďáru s textem I. Borské a I. Štuky **Zalévání**. Čestná uznání získali George Pinkava ze Žďáru s Malou pohádkou od Fr. Hrubína a Monika Suchánková z Třebíče za text W. Schleichera **Telefonní bručoun**.

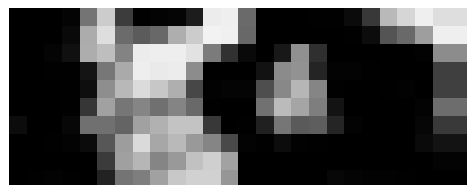
Ve **II. kategorii** se představilo jedenáct recitátorů. Jejich výkony byly nesmírně vyrovnané, plné osobního zaujetí, převažovala próza. Došlo i ke krásnému setkání dvou Polednic - klasické od Erbeny a humorné od Hurníka. Do celostátního kola přímo postoupily **Adéla Nohová** z Třebíče s textem M. Macourka **O Kateřince a tlustém červeném svetru** (přesně rytmitizovaný text s výrazně odlišenými postavami, s přesně vystiženým humorem a nadsázkou předlohy) a **Adéla Librová** ze Žďáru s textem I. Hurníka **Polednice** (výborná dramaturgická volba naplněná se suverénní jistotou). Jako náhradnice byla navržena **Denisa Wiczoreková** z Jihlavy se Skácelovou **Uspávkou s vosou**, která píchla Viktorii. Nelehký text, který mladá recitátorka zvládla s nesmírnou něhou a citem.

III. a IV. kategorie přednášela v sále KD Pasáz. Výkony recitátorů posuzoval lektorský sbor v sestavě Jaroslav Provazník, Igor Dostálek a Jakub Hulák. Vystoupení starších dětí přinesla celou škálu přednášečských ctností i neřestí, i když převažovaly spíše problematické výkony. V obou kategoriích se objevovaly: špatná technika mluvy, necitlivá, mechanická práce s veršem, vnějšková popisná gestikulace, naučená vnějšková "ilustrující" intonace, použití zbytečných a spíše překážejících rekvizit, nevhodný výběr textu. Mezi recitátory se objevilo i pár pečlivě načesaných dětských "hvězdiček", důsledně zašlapávajících veškeré významy textů nevzrušenou deklamací bez náznaku vnitřní představy a ochoty sdělovat a komunikovat. V obou kategoriích se vyskytly naopak také výkony "herecké", kdy recitátoři, pevně přesvědčení (a nepochybně přesvědčovaní okolím) o svých mimořádných kvalitách, kráčeli po podiu s výrazy tragédů a v rozmáchlých gestech a patetických slovech křečovitě šarže nedali posluchačům šanci vnímat jakékoli významy či myšlenky (v tomto provedení zazněl např. úryvek ze Shakespearova Benátského kupce, Krylovův Mor zvířat, ale blížily se mu dokonce i Fryntovy Velryby). O to přesvědčivěji pak vyzněl neokázalý, ale vnitřně prožitý a působivý výkon **Janiky Kolářové** (J. Prévert: Jak namalovat podobiznu ptáka, M. Macourek: Křída) či **Jana Kokeše** (postupuje jako náhradník), který se dokáže přirozeně bavit textem společně s posluchači (M. E. Walshová: Učená stračena, J. Molavcová: Pohádka o ježibabě). Druhou přímo postupující ze III. kategorie byla osobitá **Iva Hejtmánková**, která přesvědčila více zaujatým a promyšleným přednesem druhého textu (V. Řebounová: Závist), než mírně výrazově přeexponovaným prvním textem (P. Lhota: Sestra). Ve čtvrté kategorii uspěli loňští laureáti - **Radek Lán**, stále věrný krátkým a subtilním humorným příběhům s výraznou pointou (J. Putík: Celníci, V. Mathesius: Jízda) a **Táňa Šamalíková** (postupující jako náhradnice), schopná přesné a promyšlené práce s výstavbou textu (M. Drijverová: Hubert; M. Lukešová: V hodině dějepisu). Druhý přímý postup obhájila svým mimořádně koncentrovaným a sugestivním projevem **Michaela Poullová** (Deník Anny Frankové; M. Burdychová: Půnoční sen).

Přehlídku dětských recitátorů v Třebíči zakončilo velkolepé vyhlášení výsledků, kdy byli opakovaně vyvoláváni, obdarováni a veřejně oslavováni úplně všichni vystupující. Bylo to příjemné oslabení soutěžní atmosféry, díky kterému snad děti přijely domů s příjemným zážitkem z inspirativního, byť trochu uspěchaného setkání, a ne s pocitem prohry a zklamání.

Jakub Hulák a Jarda Dejl (I. a II. kategorie)

Uherské Hradiště

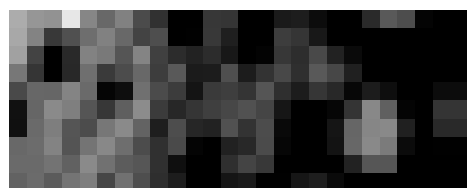

Oblastní kolo recitační soutěže pod patronací ZUŠ a DDM v Uh. Hradišti se konalo **6. května** a na rozdíl od předchozích let bylo pouze pro sólisty a hosty. Těmi se stal dechový kvintet místní základní umělecké školy, který přehlídku zahájil a recitační kolektiv ZŠ Zachar, který se netrefil do Brna na oblastní kolo souborů a vystoupil coby doplňkový program zde. Porota ve složení Jiří Vobecký, Anna Daňková, Hana Nemravová (pro 1. a 4. kategorii), Alena Pavelková, Alžběta Kynclová a Jaroslav Dejl (pro 2. a 3. kategorii) ráda konstatovala,

že výběr postupujících byl velmi mnoho těžký a složitý a , potom každému dítěti předala účastnický list, přičemž tolik gratulací najednou onen sál v Klubu kultury asi ještě nezažil, aby posléze předávala přešlel ocenění a dárků (letos to byly takzvané tužkovníky z keramické dílny Denisa) takto: diplomy - **I. kategorie** (bez postupu): **Hana Demelová** - ZŠ TGM Čejkovice, **Tereza Štěrbová** - ZŠ náměstí TGM Frydlant nad Ostravicí, čest. uznání Ondřej Uherka - ZŠ Uh. Hradiště-Mařatice, 1. máje, čest. uznání Renata Křišpinová - ZŠ Křepice, čest. uznání Dominika Sedláčková - ZŠ Zachar Kroměříž. **II. kategorie** - diplom (postup): **Kamila Mikesková**, 6. ZŠ Třinec, **Eva Josefíková** - ZUŠ Uh. Hradiště, čest. uznání (náhradník), Markéta Zatloukalová - ZUŠ Uh. Hradiště, čest. uznání: Richard Pělucha - 9. ZŠ Frýdek-Místek. **III. kategorie** - diplom (postup) **Lucie Romanová** - ZUŠ Uh. Hradiště a **Jana Vrbková** - ZŠ Zachar Kroměříž, čest. uznání Barbora Říhová - ZUŠ Uh. Hradiště a Johana Proislová - Gymnázium a Obch. akademie Val. Klobouky. **IV. Kategorie**: diplom (postup) **Magdalena Šilhánková** - 6. ZŠ - ZUŠ Třinec a **Milena Halodová** - ZŠ UNESCO Uh. Hradiště, diplom (bez postupu) Pavel Krejčířik - 2. ZŠ Napajedla, čest. uznání Martin Žabenský - ZŠ Komenského, Břeclav, Markéta Kalužiková - 10. ZŠ Zlín a Eliška Bařinková - ZŠ Zachar Kroměříž. V anketě, která proběhla u dětí ve IV. kategorii (především u slečen) zvítězil Pavel Krejčířik z Napajedel. Podle jedné účastnice byla tato přehlídka "příjemná a přirozená".

Stanislav Nemrava

Ostrava

Zkuste si představit, že váš den vypadá následovně: představení, v případě, že je přestávka delší než deset minut, diskuse o něm, další představení, diskuse..., den co den od čtvrtka 18.00 do neděle 12.30, celkem pětadvacet „soutěžních“ představení plus sedm nesoutěžních „dárků“, tolikrát diskusí a sem tam nějaký oběd či jiná krmě. Prostě maratón, na jehož konci všichni přeživší mohli zvolat: Zvítězili jsme!

A závod pokračuje, jen v jiné disciplíně. Byly mi vymezeny 2-3 stránky, což na velké zobečňování není. Dejme tedy přednost pokusu o plastický obraz kraje v jeho „soutěžní“

části, ať už jde o „D“ (ivadlo) nebo „R“ (ecitaci).

KLOBOUČEK ZUŠ Klimkovice: Paní Láry-Fáry. Žánrovitý „D“ obrázek ze života dětí a jejich rodičů dle Betty MacDonalldové by potřeboval situačně zpřesnit a nastolit jasný styl mířící k tématu.

ZUŠ Jeseník: Bajaja. Klasická lidová pohádka postrádá zřetelnější „D“ motivace a vztahy mezi postavami, jakož i některé dramaturgické spoje, je však poctivým pokusem o nezkomolenou pohádku.

ZUŠ Krnov: Třesky-plesky. Nonsensevó limericky Edwarda Leara, byť uváděny jako „R“, přinášejí řadu pěkných „D“ znaků, jimž dominuje využití pláštěnek a výrazný smysl pro rytmus ve slově i pohybu; škoda jen zatím slabších point jednotlivých básní.

ÚSP Třebovice: Vodník. „D“ adaptace básně Karla Jaromíra Erbena zaujala především jako pokus o arteterapeutickou socializaci mentálně retardovaných dětí.

KUDRLINKA Bruntál: Kdo nevěří, ať tam běží. „R“ pásmo lidové poezie je živé a pohyblivější než mnohá „D“ představení; až někdy jakoby tu ta živost byla pro sebe a obrazy z ní vznikající nejsou někdy v zřetelném vztahu k textu. Ale milé.

ZŠ Stěbořice: Pohádka o chytrém Budulínkovi. Budulínek v baseballové čapce a se sluchátky, liška s oušky na gumičce, strom v zeleném a vypravěčka v červeném svetříku - to je „R“ představení veršů Františka Hrubína.

OBLÁČEK Komorní Lhotka: Proč nechtěl Honza princezny za ženy. Tu otázku si kladu ještě teď - z „R“ zdivadelnění Jiřího Havla a Michala Černíka to jasně nebylo. Je tu však hezky scénograficky i akčně řešený desetihlavý drak.

ZŠ Stěbořice: Královna Koloběžka první. „D“ inscenace pohádky Jana Wericha pozapomněla na to, co je tu důležité a soustředila se spíš na rozvíjení partu frivolních dam a frigidních ministrů, takže hlavní dějová linie a téma zůstaly zasuty.

ZŠ Kounicova, Ostrava: O princezně Solimánské. Z „D“ adaptace pohádky Karla Čapka se, bohužel vytratilo to, na čem stojí: že věci prosté jsou mnohem lepší, ba zdravější, než ty dvorský komplikované, a že dravec je pro sultánovy posly Dr. Avec a tudíž při opakování toho jména těžko mohou ukazovat drápy.

ZÁHORÁNEK Pavlovice u Přerova: Princezna na hrášku. (Z. Nováková) „D“ s podobnými problémy: rozehrává se nepodstatně a zapadá to stěžejní: zkouška na hrášku; taktéž chybí větší schopnost vnímat se a komunikovat s partnery.

STŘELKY KASS Český Těšín: Dědečkové a spol. Opět Edward Lear, zde pod značkou „D“ (pěkné kostýmy, zajímavé obrazy); rytmické uchopení i nedostatek práce s mizanscénou by však stejně dobře snesl označení „R“. Někdy narušené limmericky. Komunikativní tvárné děti. Část Abeceda je přičleněna neorganicky.

KLIKA ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Nevidáno, neslycháno. „R“ pásmo veršů Josefa Kainara; menší děti trochu předstírají vztahy, někdy přehrávají, kostýmy „co dům dal“, tedy strakatě nápisové.

ZŠ Karviná-Fryštát: Lokomotiva. Příjemné „R“ rytmické cvičení na textu Juliana Tuwima je u pěti holčiček s polským vyučovacím jazykem obdivuhodně zvlášť zvládnutím češtiny.

ZŠ Dobrá u Frýdku-Místku: Svět je báječné místo k narození. Lawrence Ferlinghetti v „R“ podání tří dorůstajících děvčat a jednoho chlapce udělaný formou rozhovoru je příjemný, ale chybí mu vyjádření vlastního vztahu k dobře vybranému, živému tématu a snad i trochu rozrůznění v podání a tím i vývoj.

ZUŠ Český Těšín: Přišlo jaro do vsi. „R“ pásmo lidové poezie má pár hezkých „D“ obrazů, ale chybí mu jakýkoli vývoj, směřování a téma - tedy alespoň informace o vztahu dětí k folklóru. Zato nepostrádá autentickou dynamičnost dětí.

KLIKA ZUŠ Rožnov pod Radhoštěm: Acylpyrinci. „D“ zařazení prózy Ladislava Smoljaka je poněkud sporné jak postavou neorganické vypravěčky, tak prací s prostorem. Chybí též přesnější stavba celku. Děti jsou však živé, autentické a text je dokáže podržet.

ZUŠ Jeseník: Puf a Muf... „D“ uvedení comicsu Nataši Tánské postrádá jakoukoli dramaturgickou linii: proč se kdy co děje a proč právě tak, zůstává záhadou. Na druhé straně málokdy se vidí tak dobré herecké výkony na takovém dramaturgickém „mlnu“, jako zde.

TEMPERKA ZUŠ Třinec: Devět balonků. „D“ inscenace zachovává aktuální téma svébytnosti člověka i křehkou poetiku Olgy Hejné a spojuje ji s maximálním zaujetím dorůstajících dětí pro výpověď celku. Za zpřesnění by stály některé nejasnosti v charakterizaci postav a situací a v přechodech do jiných postav.

BIGINI DI OSTRAVA ZŠ Ostrčilova: Princezna Chichotka. „D“ inscenace vlastního textu ohromila na jednu stranu bezprostředností a radostností provedení, na druhé pak i „odvahou“ ve volbě prostředků drastického humoru.

SLUNEČNÍK ZŠ Šumperk: Sněhová královna... „D“ inscenace na motivy H. Ch. Andersena ve snaze po maximální citovosti zabloudila až do oblasti sentimentálního kýče. Nic ve zlém, ale tolik nemotivovaného cukrkandlu na úkor skutečného jednání a uvěřitelných vztahů se dá jen těžko strávit.

VĚDÍK DDM Nový Jičín: Svědomí. „D“ autorská výpověď souboru dospívajících byla pravým opakem předchozích dvou inscenací. Temné výčitky nejasného původu dovedou hrdinku až k závěrečnému máchnutí kosou. Zaujaté, ale namnoze nesrozumitelné.

TEMPERKA ZUŠ Třinec: Schůzka. „D“ legrácka absurdního ražení zrazuje svůj princip mimoběžného míjení vět tím, že prvými třemi replikami (z šesti) navozuje situaci revolučního Ruska a zdánlivou souvislost jednotlivých výkřiků.

ČERNÁ KOŤATA DIVIDLA Ostrava: Kachnička. Zdeněk Jirotka. Začátečnický „D“ pokus trpí nedostatkem schopnosti vytvářet jevištní vztahy (místy jen deklamace) a nenalezením optimálních jevištních prostředků (pohyb, kostýmy).

KANDRDÁSEK ZŠ Velká Dílážka u Přerova: Brémští muzikanti. Text Mirka Slavíka je v „D“ inscenaci výrazně krácen a nepodařilo se realizovat klíčová místa pohádky (dvojí dobytí chaloupky). Zato pěkně je řešena proměna hospodářů v lapky.

TEMPERKA ZUŠ Třinec: Vajíčka I., II., III. „D“ parodie jednoho textu v třech žánrech: americký seriál, horor a balet. Prvý je vystižen nejlépe, další dva již mnoho nového nepřinášejí, v baletu se i vzdalují žánru.

Zobecnění první: ZUŠ převažují (10 x).

Zobecnění druhé: ZŠ jim dýchají na záda a množí se (8 x).

Zobecnění třetí: Tzv. divadelních představení („D“) bylo šestnáct, tzv. recitačních („R“) devět; o co jsou Acylpyrinci divadelnější, než Třesky plesky, Dědečkové. Proč nechtěl Honza princezny za ženy či jiné kusy tzv. recitační, nechť laskavý divák posoudí sám spolu se smysluplností onoho dělení.

Zobecnění čtvrté: Převládá autorská pohádka (11 x), následuje autorská poezie (5 x), dále příběh ze života dětí (3 x), klasická pohádka a lidová poezie (2 x), absurdní momentky (2 x); čtyřikrát jde o vlastní „texty“.

Zobecnění páté: Inscenátoři si často neuvědomují, na čem ta která pohádka stojí a s čím padá, a často tato klíčová místa deformují či inscenačně „odbývají“, tj. nerealizují to, co je na nich podstatné (hrášek je tak velký, že by na něm neusnul ani rytíř v brnění, natož princezna, brémští muzikanti vyženou loupežníky nejprve ladnou, libou, bezmála symfonickou skladbičkou a napodruhé tím, že je tlukou pěstmi, solimánská princezna žádného okouzlení a proměny prostotou nedozná, neb na kontrast překomplikovanosti a prostoty se pozapomnělo, Gerda bez dlouhé a strastiplné cesty nevykoná nic, čím by vykoupila Káje...)

Zobecnění šesté: Ach, jak je těžké hledat hranici mezi krajně odpoutanou bezprostředností či maximální citovostí a mírou vkusu!

Zobecnění sedmé: Divadlo je veliký kouzelník, ale ne vždy dokáže způsobit, aby mohlo děvče hrát chlapce. U Romea to překousneme stejně těžko, jako u Bajaji, Káje či manžela Královny Koloběžky první.

Zobecnění osmé: Nepodceňujte prostor - dětská hra vytažená do světla reflektorů na jevišti za otevírající oponou se nutně stane čímsi, nač hledíme jako na Divadlo a nasadí tak laťku dané věci zcela nepřislusnou.

Zobecnění deváté: Nepodceňujte prostor - vše, co se na jevišti děje, děje se a musí se dít v prostoru - a to významově; mizanscéna je prvním a hlavním prostředkem režiséra.

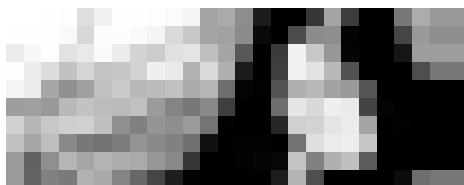
Zobecnění desáté: Nepodceňujte režiséra a netvařte se, že v dětském divadle se snad ani nesluší, aby byl. Někdo přeci jevištní dění organizuje a dítě to být nemůže. Budete-li se tvářit, že režisovat nechcete, rozhodně mu tím neulehčíte.

Zobecnění jedenácté: Ne všechno, co víme my na jevišti, ví i divák. Je třeba mu to nějakým jevištním znakem (pohybem, scénografií, zvukem, slovem...) taky prozradit, nechceme-li, aby tápal.

Zobecnění dvanácté: Vztahy jsou základem nejen dramatické výchovy, ale i divadla, ba i recitace. Bez nich je jen předstírání. A slova, slova, slova...

Luděk Richter

Zábřeh

Středomoravská regionální přehlídka dětských přednášečů se již poněkolkáté konala (tentokrát **11. dubna 2000**) v **KLUBu** a **DDM v Zábřehu na Moravě**. V průběhu sedmi hodin přijelo asi 100 dětí s učiteli, rodiči, setkali se v sále na zahájení, rozběhli se do čtyř soutěžních místností, odsoutěžili, popovídali si s porotami, odjeli. Pořadatelé byli ochotní a milí. Připravit čtyři soutěžní místnosti, obsadit čtyři poroty odborníky z oblasti přednesu není jednoduché, najít ochotný tým lidí a vhodné prostory tím spíš. Přesto si učitel přednesu stejně jako já možná myslí, že by rozložení přehlídky do delšího časového úseku (třeba jen

do jednoho celého dne) velmi prospělo. Byl by čas vidět víc, než jen svou kategorii, byla by možnost udělat si představu o úrovni recitátorů v regionu, snad by byl i prostor pro celkovou diskusi či minidílnu dětí. Pokud by to vše zvládla jedna nebo dvě poroty, odpadly by i problémy s jejím kvalitním obsazováním. Víím, že se sháněním finančních prostředků na kulturní a vzdělávací akce je to těžké. Ale nechceme-li se smířit s tím, že akce regionálního významu je jen jednou z příležitostí k vystoupení a k postupu na celostátní přehlídku, měli bychom s tím začít.

Děti ze **IV. kategorie** se v prvním kole představili se zajímavými výkony (dobrý výběr textů, osobní zaujetí, kontakt s posluchačem, představa). Druhé kolo bylo slabší, takže z původních šesti adeptů na postup zbyli tři, z toho dva šťastní, kteří vystoupí na Dětské scéně. A ještě dodávám, že u nás na té střední Moravě by se recitátoři ze IV. kategorie měli trochu víc zamyslet nad stavbou přednesu (tah k tomu hlavnímu - ne rozehrávání podružností), hledat vždycky konkrétní představu, zpřesnit zacházení s veršem a jeho přesahy a monologické texty si nechat raději pro jinou příležitost.

Alena Palarčíková (porotkyně IV. kategorie)

CO DNES A CO ZÍTRA

pátek 16. 6.

Tradiční

vlastivědná soutěž!!!

Letos vašim zvědavým hlavičkám a hbitým nožičkám bude zadávat významný trutnovský občan Uffo Horn. Než k Vám ale promluví, je na vás, abyste zjistili, s kým budete mít tu čest.

Kdo byl, případně ještě je Uffo Horn? Co dělal? Co má společného s Trutnovem a čím je tedy tak významný?

Napovíme, že v letošním roce slaví významné jubileum a můžete ho potkat v městském parku nedaleko Koncertní síně B. Martinů, ve které právě probíhá recitační přehlídka. Odpovědi noste během dneška do redakce v Národním domě. Zítra se Uffo představí osobně.

8.30 - 10.00	dílny pro recitátory II. a III. kat. (SLŠ-2, SLŠ-3)
11.00	zahájení recitační části DS 2000 (KS)
11.15 - 12.45	vystoupení recitátorů II. kategorie (KS)
12.45 - 14.00	oběd
14.15 - 15.30	beseda lektorského sboru s recitátory II. kat. a doprovodem (SLŠ-A) diskusní klub pro doprovod recitátorů III. a IV. kategorie (SLŠ-1)
15.45 - 17.45	dílny pro recitátory III. a IV. kategorie (SLŠ-3, SLŠ-2)
17.45 - 19.00	vystoupení recitátorů III. kategorie (KS)
19.15 - 20.30	večeře beseda lektorského sboru s recitátory III. kategorie (SLŠ-A) diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a IV. kategorie (SLŠ-1)
21.00	dílny pro recitátory II. a IV. kategorie (učebny SLŠ-2, SLŠ-3)
21.00	večerní program pro sólové recitátory (Nivy) informační schůzka se seminaristy DS (ND)

sobota 17. 6.

7.00 - 8.00	snídaně
8.00 - 9.15	dílny pro recitátory (SLŠ) diskusní klub pro doprovod recitátorů
8.30 - 12.30	semináře pro dospělé
9.30 - 11.30	vystoupení recitátorů IV. kategorie (KS)
11.30 - 14.00	oběd
13.00 - 14.15	beseda lektorského sboru s recitátory IV. kategorie a jejich doprovodem (SLŠ) diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kategorie
14.30	dílny pro recitátory II. a III. kategorie (SLŠ)
17.15 - 18.45	zahájení přehlídky souborů (kino) 1. blok vystoupení souborů - recitační představení diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů diskusní kluby pro seminaristy, dětský diskusní klub
18.45 - 20.00	večeře
20.30	večerní představení: Hanes a Katarina divadlo Dagmar Karlovy Vary (kino)